

MEZŐBERÉNYI HÍRMONDÓ

Ár: 25.- Ft

Hétfői kiadás

IV. évfolyam, 1994. február

Tűz - szünet után az óvodában

Január 21-én a Művelődési Központban jó-
tékonyági táncestet rendeztek, amelynek
bevétele a felgyújtott "magyar óvoda" meg-
segítésére ajánlották fel. A rendőrség még
még a tettesek után. A siker érdekében
a lakosság segítségét. Az ügyben bizo-
nos nehézségeik vannak, ezért, aki az el-
követő, vagy elkövetők személyével kap-
csolatosan személyi vagy tárgyi bizo-
nyítékot tud szolgáltatni 20.000.- Ft nyomra-
vezetői díjban részesül.

(Összeállításunk a 3. oldalon)

HÉTKÖZNAPOK, AVAGY MITŐL IDEGE- SEK AZ EMBEREK MEZŐBERÉNYBEN?

Lapozzon a 2. oldalra!

Kárpótlásból
repetázunk

15. o.

VEREKEDJÜNK,
TE + ÉN!

6. o.

MÉLTÓ HELYEN A
HENTZ - GYÜJTEMÉNY

12-13. o.

Megőrizni a piacot, ez a legnehezebb! 5. o.

HÉTKÖZNAPOK, AVAGY MITŐL IDEGESEK AZ EMBEREK MEZŐBERÉNYBEN?

BANKPLETYKA FELSŐ FOKON!

Európa leggazdagabb országa Svájc. A bankok és bankárok magasfokon végzett munkája, a banktitok szentsége eredményezte azt az életszínvonalat, amelyre mi magyarok csak legszebb álmainkban gondolhatunk. Az elmúlt napokban tapasztaltak alapján arra a következtetésre jutottam, szegénységünk nem véletlen, hiszen mi valahogy nem tudjuk becsülni a védendő értékeket, pletykások, kiszivárogtatók vagyunk, és ezzel kárt okozunk magunknak és másoknak egyaránt.

Nem szeretem ha kiteregetik előttem mások dolgait, ideges vagyok ha ott teszik, ahol a dolgozókat eskü kötelezi a titkok megőrzésére, le kell írnom mindent, ha a kibeszélés rosszindulatú, valószínűleg megjegyzéssel is párosul!

Nemrégiben - Édesanyám hosszas noszogatására - elmentem az eladott kárpótlási jegyért kapott 15.000 Ft-tal az OTP-be, hiszen ha itthon marad elköltöm, és kell lenni rosszabb időkre valami tartaléknak. Nyitás után pár perccel érkeztem, az ügyintézők egy kupacban jóízűen beszélgettek, mi - alig négyen-öten - türelmesen várakoztunk. Gondolatban a napi teendőket vettem sorba, amikor egy ismerős névre figyeltem fel, jól kacsagtak a pult túloldalán és folytatták,

már hangosabban a beszélgetést. Nem lehetett nem hallani a következőt:

- Hallottad, hogy ... (itt ismerősöm neve hangzott el) bagóért megvette azt a házat?

- Odajátszották, mert ...

- Csak azt nem tudom honnan vette ezt a pénzt, biztos nem a munkájából!

A rosszullét kerülgetett, forgott a világ és lassan köd ereszkedett a szemem elé. Nem volt még a traccspartinak vége.

- Képzeld, ezek után még volt pofája idejönni kölcsönt kérni, mert nem jó a ház, ki kell flancolni.

- Igen, láttam, kifizettük neki a felújítást Ft-ot.

Ez már több volt, mint amit szó nélkül el tudtam viselni. Veszekedni nem akartam, így sarkon fordultam és szokásom ellenére köszönés nélkül kitámolyogtam az utcára. Ismerősöm járt a fejemben még otthon főzés közben is. Régóta jó barátságban vagyunk, tudom róla, hogy meghányta az élet, mindenhol és mindenért keményen megdolgozott. Becsületos munkájából negyven egynéhány évesen jutott életében először igazi otthonhoz. Talán évekig nem vacsorázott, nem vett új ruhát, hogy lakása legyen, miközben mindig segített a nála elesettebbembereken. Őt beszéltek ki, róla fel-

tételezték, hogy nem becsületes úton jutott a lakás árához! Őt vádolták flancolással, azok, akik nem látták a lakás falán az egyméteres salétrom foltokat, akik nem látták a beszakadt mennyezetet! Sajnálta tőle a kölcsönt, azt, amit súlyos kamatokkal fizetéséből éveken át pontosan vissza kell fizetni.

Valahogy nem fér a fejembe ez a "banktisztviselői" magatartás. Nem tudom ezek után olyan pénzintézetre bízni megtakarított pénzem, ahol bárki megtudhatja ezekből a fecsegésekből azt, amit a törvény a "banktitok" körébe sorol.

Kiszolgáltatót és megalázott embereket vagyunk, mert még azok sem védnek bennünket, értékeinket, akiket ezért fizetnek!

Mezőberényben ezek után sem leszek az OTP ügyfele, mindaddig, amíg nem lesz hétpecsétetes titok a kölcsön, a betét, amíg ügyfélnek és nem EMBER-nek néznek, még akkor is, ha érdeklődni és nem pénzt betenni érkeznek. Spórolt pénzem pedig elköltöm az utolsó fillérig, és nem koplalok lakásért, vagy más tartós vagyontárgyért évekig azért, hogy kétségbe vonják pénzem tisztességes eredetét.

-a.a.-

ÉN VAGYOK MONOPOLHELYZETBEN!

Tegnap felkeresett egy ismerősöm és felháborodva mesélte a következőt: OTP Nagyhatalomhoz fordult segítségért, mivel beázott a tetője és sürgősen szüksége volt 150.000 Ft felújítási kölcsönre. Egy hetes igazolás-kazal beszerzése után végre érdemben foglalkoztak ügyével. 10 évi törlesztőidőre kérte a hitelt, mivel arra számított kb. havi 2.000 Ft-tal megússza, de a házat menteni kellett, nem volt más választás. Rövid idő alatt kiállítottak egy "szerződésnek" csúfolt formanyomtatványt, és megkapták a pénzt, amit rohanva olvasott le a tetőjavító mesterek kezébe.

Este otthon ocsúdott fel, amikor meglátta a papírra fektetett tényeket! - havi 4.200 Ft-ot kell fizetni 10 év alatt!

-Örület - ez uzsorakamat, hiszen a felvett 150.000 Ft helyett több, mint félmilliót kell visszafizetni! Átkozta naivságát, majdnem orvost kellett hívni hozzá, amikor rájött, hogy be-

capták. Kialvatlan éjszaka után másnap alázatosan visszament az OTP-be, elmondta bánatát. Titokban megértést várt, ám helyett kioktatták. Ismerősöm azonban erősködött, ez nem jó, nézzenek még egyszer a számok mögé. Hamar megnézték, ez így jó! - nincs reklamálásnak helye.

- Jó, akkor megyek a vezetőhöz! - mondta ismerősöm.

Az egyik ügyintéző megijedt, vagy talán megsajnálta, végül elkérte a szerződést, és ekkor derült ki, hogy a törlesztő részlet összegét 5 évre számolták ki, és nem 10-re!

Bocsánat, elnézés kérés nincs! - ezt nem tanították. Végül módosították a törlesztési időt. Ismerősöm 5 évig lesz adósa a pénzintézetnek, de az embertelen bánásmódot lelkéből - amíg él - kitörölni nem lehet!

-s.n.-

A tényeket már ismerjük: november 15-én éjszaka ismeretlen tettes betört a mezőberényi Kálvin utcai óvodába. Pénzt kérészt. Kikutatta az íróasztalok fiókjait, felfeszítette a pénzeskazettákat, de mindössze pár száz forintot talált. Ezután - ki tudja miért? - az óvoda dolgozóinak öltözőjében felgyújtotta az asztalon heverő újságokat.

A tűz ebben a helyiségben komoly pusztítást végzett, szerencsére nem terjedt tovább. Az "emberbarát" ugyanis nem elégedett meg a gyújtogatással, hanem felakarta robbantani az egész

Tűz - szünet után az óvodában

épületet. Az "épületes" hatást úgy kívánta elérni, hogy a gáztűzhely nyitógombjait kitámasztotta egy széktámlával, remélvén, hogy a gáz-levegőelegy majd megteszi a kellő hatását. Tévedett. A palack tartalma csekély volt. A tűz nem terjedt tovább, a robbanás sem következett be, azonban a füst fekete felleget elrejték az összes helyiséget. Fekete réteg vont be mindent: a falakat, a bútorokat, a játékokat. A kár pénzben nem mérhető, a gyerekek pedig közel két hónapig nem mehettek óvodába. Az ismeretlen, vadkeleti tettes lapzártáig még ismeretlen. A rendőrség nyomoz, remélhetőleg eredményesen. Csúpn az a kérdés, van-e méltó büntetés ilyen gonosz tetterre?

Január elseje után újra benépesült a Kálvin utcai óvoda. Reggelente siető anyukák, apukák, nagymamák kísérik a kicsiket a foglalkozásokra. Belépünk a folyosóra. A pusztításnak már semmi nyoma. A hathatós, gyors segítség, a sok-sok önzetlen munka régivé varázsolta az otthonos környezetet. Gubis Andrásné, az intézmény vezetőjétől érdeklődöm:

- A takarítást a szülők és az óvoda alkalmazottai végezték. Nagyon nagy munka volt. November 16-tól tartott december 23-ig. A folyosókat nyolcszor, a legfüstösebb helyiségeket négyszer-ötször meszelték át. A biztosító felmérte a kárt. Sajnos, csak a berendezés volt biztosítva, az épület nem. Így mintegy

300.000 forintot kapunk. Ahhoz, hogy fizessenek, a rendőrség zárójelentését el kell küldenünk a biztosítóhoz.

Magyarán: a felgyújtott óvodának csak akkor fizetnek a kárért, ha a tettes nem kerül elő. Ugyanis ellenkező esetben meg kell várni a bírósági tárgyalást, azt, hogy kártérítésre kötelezzék az elkövetőt. Aki valószínűleg nem fog a csikkzebeéből előhúzni 300 darab ezrest.

Sajnos, az épület biztosítása továbbra sem történik meg, hiszen ez olyan összeget igényelne, hogy a város nem tudná fizetni. Csúpn abban reménykedhetünk, hogy a gyújtogató betörők elkerülnek ezután a mezőberényi közintézményeket...

té-em

EMBERSÉGBŐL PÉLDÁS

Nehéz meghatottság nélkül hozzáfognom e sorok megírásához. Mint az elmúlt hónapokban oly sokszor, ismét látom lelki szemem előtt az esztelen pusztítás nyomait, orromban érzem a füst és korom fanyar, mindent átütő bűzét. Látom munkatársaim, a szülők és óvodásaink megdöbbent arcát.

Ezúton tisztelettel megköszönöm mindazoknak, akik a bajban melénk álltak, s a gyújtogatás miatt keletkezett károk helyreállításában segítséget nyújtottak, anyagi hozzájárulásukkal lehetővé tették, hogy újból szép és tiszta környezetben fogadhasuk gyermekeinket.

Cserenák Pál Miklós polgármester úr és Dr. Hantos Katalin jegyző azonnali intézkedését, melynek következtében a RÉV Kft dolgozói hozzáláthattak a helyreállítás munkálataihoz. Az óvodába járó gyerekek szüleinek a takarításban, a játékok, textíliák tisztításában való segítséget, valamint anyagi hozzájárulásukat:

Balogh Józsefné, Perei Béláné, Zsíros Jánosné, Sinka Sándor, Kelemenné Balogh Erika, Kéki Gyuláné, Rűck Mihályné, Radványi Ferenc, Marton Mihály, Perei Károlyné, Bihari Zsuzsanna, Takács László, Kovács Istvánné, Tokai Istvánné, Gál Jánosné, Dombi Andrásné, Unginé Hoffmann Anikó, Balogh Andrásné, Hajdú Mihályné, Kóta László, Dombi Mihályné, Szöllősi Ferencné, Bíró Györgyné, Bajkai Béláné, Kovács Mihályné, Malnicsek Andrásné, Rácz Pálné, Nánási Gáborné, Bernerné Csók Ágnes, Csenger Pálné, Földesi Tibor, Bak László, Tomka Mihályné, Gáncsa Jánosné, Görgényi Lászlóné, Balogh Jánosné, Kispál Józsefné, Verebi Mártonné, Számfira György, Pálfi Zsolt, Nyeste Gyula,

láné, Várad Lászlóné, Bondár Lajos, Józsa Sándorné, Bereczki László, Tűsz Antalné, Szalontai Gáborné.

Vállalkozóknak, magánszemélyeknek az anyagi és természetbeli hozzájárulást:

Műszaki és Vasipari Szövetkezet, Csárdaszállási Petőfi Tsz, Agrolakt Bt, Landmark Kft, Berény Vadásztársaság, Mezőgép, Textil KSz, Kertészet, BHK GMK, Szűcs Imre, Szűcsné Sziklai Éva, Csávás István, Bereczki Magdolna és testvére, Csók Istvánné, Jámborné Nádházi Julianna, Békési Kosárfonó.

A mezőberényi Református Egyházközségnek, akik játékokat gyűjtöttek és adományoztak óvodánk gyermekel számára.

Balog Zoltán berényi néptánc oktatónak, akinek hívó szavára a megye néptáncosai közül Elekről, Gyuláról, Békéscsabáról, Szarvasról, Gyomaendrődről is eljöttek a jótékonyági néptáncbemutatóra, melynek teljes bevételét - 41.000 Ft-ot - az óvodánk számára felajánlották.

Végül, de nem utolsó sorban köszönjük a Békés Bandának a szép zenét.

A vendégeknek, akik megtisztelték jelenlétükkel az előadást.

A Művelődési Központnak, hogy helyet adtak e nemes kezdeményezésnek.

A Kálvin úti óvoda gyermekel és dolgozói nevében

Gubis Andrásné

HIT - ÉLET - GYÜLEKEZET

Nagybőjt

Tudott dolog, őseink húsvét előtt negyven napon át keményen böjtöltek. A mai ember életkörülményei ezt a böjtöt aligha tennék lehetővé. De nem is a böjtölésen van a hangsúly. Ritka ember lehet, aki elmondhatja magáról, ő sohasem hibázott, sohasem tévedett. Régi közmondás: "Tévedni emberi dolog". A baj ott van, ha ezt a hibázást, tévedést nem akarjuk észrevenni, kijavítani.

A nagybőjt szelleme: nézzünk magunkba! Legyünk őszinték! Ismerjük el, amit tévedtünk, hibáztunk. Mennyire nemes, emberhez méltó dolog: bocsánatot kérni Istentől és azoktól, akiknek meg nem értésünkkel fájdalmat okoztunk. Ezzel a bocsánatkéréssel mi, többek, nagyobbak leszünk, életünk szebb lesz. Átéljük azt a boldogságot, Isten, mint igazi jó atya megbocsátó szeretettel néz rá tékozló gyermekére. És ennek a szeretetnek birtokában mi is több megértéssel leszünk embertársainkhoz.

Református rendezvények

A Református gyülekezeti Otthonba (Csabai u. 2.) szeretettel várunk minden kedves könyvkölcsönzőt, érdeklődőt, látogatót!

KÖNYVKÖLCSONZÁS: a Városi Könyvtár kihelyezett 200 irodalmi, ifjúsági, ismeretterjesztő könyvből. Az egyházi 200 kötetből vallásos szépirodalmat, történelmi és ismertető műveket kölcsönözhet munkanapokon 8-16 óráig. Ugyanebben az időben van lehetőség újságok és folyóiratok olvasására is.

PROGRAMJAINK bármelyikén részt vehet. Minden nap 11 órakor áhítat van, hétfőnként 14 órakor istentiszteletet tartunk. Az Otthon hirdetőtábláján szereplő program szerint filmvetítések, irodalmi felolvasások, egészségügyi előadások, különböző vetélkedők, játék- és nótadélutánok, közös kézimunkázások és művészeti ismertetések vannak.

AZ IDŐSEK KLUBJÁBA minden nyugdíjas jelentkezhet (a gyülekezethez tartozástól függetlenül!) és nyugdíjától függetlenül kedvezményes ebédben részesülhet. A gyülekezeti élet egyik szép alkalmát a szeretetvendégség. (Ezt teadélután formájában többnyire mindenki ismeri.) Gyülekezetünkben rövid áhítattal, gyermek műsorával és megterített asztallal várjuk azokat, akik készek így együtt lenni néhány éveleji vasárnapon.

Ebben az évben a Református Gyülekezeti Otthonban február 6-án, majd március 6-án, április 10-én és május 1-jén lesz szeretetvendégség, minden alkalommal este 6 órai kezdettel. Szeretettel köszönjük meg azokat az adományokat is, amelyekkel ez alkalomból támogatják gyülekezetünket.

Szeretettel kérjük és várjuk mindenki részvételét ezeken az esteken.

1994 - Balassi Bálint éve

Ez az esztendő minden magyar irodalombarát számára elsősorban Balassi Bálint éve. Négyszáz esztendeje annak, hogy minden idők egyik legnagyobb magyar poétája, ki tévelygéseit-tévedéseit közepette is mindvégig "Krisztus-katonája" maradt, elesett Esztergom ostrománál.

Balassi Bálint:

**Könyörög Istennek, hogy bujdosásában viselje
kegyelmesen gondját, s terjessze is reá újabb áldását**

Kegyelmes Isten, kinek kezében
életemet adtam,
Viseld gondomat, vezérlj utamat,
mert csak rád maradtam.

Gyermekségemtől fogván egyedül
csak tetőled vártam,
Mint atyja után fiú kiáltván,
könyörögvén jártam.

Most is csak benned remétségemet,
Uram, helyhez tettem,
Magam rád hadtám, s rád támaszkodtam,
tealád vettem.

Mi hasznod benne, hogyha veszélre
jutok kétség miatt,
Kit fiad által hozzád váltottál
mint fogadott fiát?

Hallgass meg azért a te nagy nevedért
én könyörgésemben,
Mutasd meg jódot, sok áldásidot
az én szerencsémben!

Add meg énnékem én remétségem
szerint való jódot,
Áldd meg fejemet, ki bízik benned,
viseljed gondomat!

Az szép harmatot miként hullatod
tavasszal virágra,
Sok jódot, Uram, úgy hullasd reám,
te régi szolgádra,

Hogy mindholtomig szívem légyen víg,
téged magasztalván,
Mindenek előtt s mindenek fölött
szent nevedet áldván.

Ezeket írák az tenger partján,
Oceanum mellett,
Kilencvenegyet mikor jedzetek
másfélezer felett.

Mezőberényben is - hasonlóan, mint az országban - évek óta sok a munkanélküli. A korábban jól működő szövetkezetek, kis gyárak fennmaradásukért küzdenek. A sok évtizedes múltavisszatekintő kisvárosi ipar és kereske-

delem nem adja fel: hűen önmagához igyekszik megőrizni pozícióját. A régi üzemek közül a PATEX, a Mezőgép, és az Építőipari Szövetkezet felszámolás alatt áll, a többiek pedig reménykednek: lesz piac, amit megőrizhetnek, s ha

küzdelmek árán is, de munkát tudnak adni a berényieknek. Körkérdeésünk több üzemet, szövetkezetet ért el, mint ahány megszűnt. Reméljük, a jövőben sikerül folyamatosan és részletesen írni városunk gazdasági életéről.

Rövid körinterjúkban egy kérdést tettünk fel mindenkinek: milyen a jelenlegi helyzetük, s mit várnak ettől az évtől.

Köszönjük azoknak a vezetőknek, akik vállalták a válaszadást!

MEZŐBERÉNY GAZDASÁGA 1994 ÉVELEJÉN

Berényi Téglaiipari Vállalat, Wagner Márton igazgató:

Jelenleg hetvenegy fő dolgozik a gyárban, beleértve a portást és az igazgatót is. A kollektíva évente 22-23 millió téglát előállítására képes. Az 1993-as évet egymillió kistéglaegységgel zártuk, ez kielégítőnek számít, gondolva arra, hogy január végén leállunk 2-3 hétre. Nagyon bízunk abban, hogy az új szocpol-rendszer növeli a fiatal házaspárok építési kedvét. Sajnos, az elmúlt évben töltünk is nagyon kevés családi házra vásároltak építőanyagot, inkább gazdasági, önkormányzati épületek készültek. Vevőink Békés, Bács-Kiskun, Csongrád, Szolnok, Hajdú-Bihar megyéből, valamint Pest környékéről kerültek ki. Az idén alapvető célunk, jó reklámmal, akciókkal 23-24 millió téglát értékesítése. Két-három hónap múlva sorsdöntő fordulóponthoz érkezik életünk: az ÁVÜ értékesíti a gyárat. MRP-program keretében döntő százalékban a dolgozók szeretnék megvásárolni a társaságot. Sok munkát és eredményeket várunk ettől az esztendődtől.

Berénytex, Debreczeni János elnök:

Az üzemkollektívájánál nehéz évet hagyott magamögött. Az idén a szövőrésztleg továbbra is kockás háztartási lakástextileket, egészségügyi textiliákat, frottír törölközőket, valamint zsúrizett népi iparművészeti textiliákat gyárt. A belföldi fizetőképes kereslet visszaesése miatt új, megbízható piacot kell keresni. Komoly piackutatást végeztünk a világ számos országában, elsősorban exkluzív, magas kézimunka igényű termékeinket ajánlva. E termékcsoporttal készülünk az Expora is. A konfekciórésztleg továbbra is a Puma-cégnek dolgozik bér munkában, ezen a területen a cél a mennyiségi termelés fokozása. A szövetkezet

létszáma nem változott, létszámleépítés nem volt. Folyamatosan hat fő tartós munkanélkülit alkalmaztunk. A placi verseny kielezett, ennek hatását nap mint nap érezzük.

Csaba Szőnyegszövő, Magyar Pálné részlegvezető:

Az üzem anyagi nehézségekkel küszködik, de jelenleg van munkánk. Exportra és belföldre egyaránt dolgozunk. Évtizedes németországi és olaszországi kapcsolataink vannak, ezen túl a Domus, valamint különböző egyéb hazai kereskedők forgalmazzák termékeinket. A részleg jelenleg hatvanegy fővel dolgozik, munkanélküli segélyre senkit nem kellett elküldeni. Az elmúlt évben néhány dolgozónk korengedményes nyugdíjba vonult. Amikor egy-egy nagyobb megrendelés érkezik, további munkaerő bevonására szorulunk, ilyenkor anyagi, de munkaképes kollégáink állnak a szövőszekek mellé. A gondok, problémák ellenére maximálisan bízunk a jövőben.

Faipari Szövetkezet, Puskai Márton elnök:

Az elmúlt év végén változás történt a szövetkezet vezetésében: Hoffmann Dániel, aki tizenegy éven át dolgozott elnökként, egészségügyi okok miatt nyugállományba vonult. Posztján december 18-án én váltottam fel, a taságakarata szerint. Előzőleg, tizenöt éven át az üzem főkönyvelőjeként tevékenykedtem. Nyugati piacunkat megőriztük, stabilitásunk változatlan. Munkaerő ellátottságunk jó, azonban asztalosokat, kárpitosokat fölvennénk. Ez évben húsz százalékos bérfeljustést tervezünk. A fizetésemelést a termelőállomány már meg is kapta. A közeljövőben részt veszünk a kölni vásáron. Ettől az eseménytől újabb üzleti lehetőségeket várunk.

Mezőberény és Vidéke ÁFÉSZ, Vincze Miklós elnök:

A fogyasztási és értékesítési szövetkezet - a jelen gazdasági körülmények ellenére - továbbra is talpon maradt. A csődegyeztetési tárgyalások eddig sikerrel jártak, a további követeléseket ingatlanaink eladásából származó bevételeinkből szeretnénk kiegyenlíteni. Nagyobb tartozásunk jelenleg az APEH felé maradt, azonban mi is várunk adóssainktól húszmillió forintot. A kettő kiegyenlítése egymást. Dolgozóinkat nem kellett elbocsátanunk, csupán minőségi cserék történnek. Ez évben szeretnénk fokozni a termeltetést és a felvásárlást. Kereskedelmi egységeinkkel továbbra is a lakosság szolgálatában állunk. A közeljövőben megtartandó közgyűlésünkön részletesen tájékoztatjuk tagjainkat szövetkezetünk helyzetéről.

Műszaki és Vasipari Szöv., Püskösti István elnök:

Az elmúlt évben a pénzügyi stabilitást sikerült elérni, ami azt jelenti, hogy a tartozás és a kintlévőség egyensúlyba került. Az 1992-es évhez képest tavaly hatvan százalékkal nőtt az árbevételünk. Ennek következtében lényegesen nagyobb emelkedést ebben az évben nem is remélünk. Arra törekszünk, hogy piacunkat megtartsuk, mert a piac a legdrágább dolog, ezt a legnehezebb megszerezni és megtartani. Januárban vettünk fel néhány új dolgozót, jelenleg nincs újabb felvétel. Úgy néz ki, hogy teljes kapacitással majd február vége felé dolgozunk, akkor lehetséges a létszámfejlés. A tavalyi mérleg készül, s az mutatkozik, hogy az elmúlt év a várakozásokat felülmúlóan sikerült.

Lejegyezte: Tomka Mihály

RENŐRSÉGI HÍREK

KRESZRŐL A DISZKÓBAN

1994. január 22-én Bokor Gyula r. örgy. és Dézsi Gábor r. zls. közreműködésével a mezőberényi Petőfi Sándor Művelődési Központban megrendezett discóban KRESZ vetélkedőre került sor. A vetélkedő során 110 tesztlapot osztottak ki, melyből 50 lapot lehetett értékelni. A résztvevők között a Békés Megyei Rendőr-Főkapitányság értékes tárgyjutalmait vették át Lipcsei Anita, Szász Ferenc, Szőke Sándor, Márton Attila, Maléth Ádám, Hőgye Attila, Burai Károly, Molnár Gabriella, Vári István és Gurcsó Gábor. A fenti tárgyjutalmakon kívül Szatmári László, a "Szatyi-disco" tulajdonosa különdíjat ajánlott fel. A különdíj egyéves ingyenes belépő a discoba, melyet Csók László és Balogh Krisztián nyertek meg. A sikeres vetélkedő lebonyolítása érdekében közreműködött Szűcsné Sziklai Éva a Művelődési Központ igazgatója, valamint Szatmári László a "Szatyi-disco" tulajdonosa.

KIRÁNTOTTA AZ OSZLOPOT

A Mezőberényi Rendőrőrs szabálysértési előadója rendőri feljelentés alapján indított eljárást H. Zoltán Sándor Mezőberény, Bajcsy Zs. u. 72. sz. alatti lakos ellen az 1968. évi I. tv. 93. §. (1) bek-be ütköző és szerint büntetendő garázdaság szabálysértés elkövetése miatt azért, mert nevezett személy 1993. december

27-én 0 óra 55 perckor Mezőberényben a Békési úton a Polgármesteri Hivatallal szemben, lttas állapotban az úttestet elválasztó lánckorlát oszlopát kihúzta a földből. A garázdaság elkövetésén a rendőrkör tette nére, amikor a rendőr elszámoltatása során tettének okáról érdeklődött, akkor H. Zoltán Sándor lakónikus tömörséggel közölte, hogy az oszlopot azért vette ki, mert "neki most ilyen kedve volt".

A Mezőberényi Rendőrőrs szabálysértési előadója az ügyben tárgyalás mellőzésével 4.000.- Ft pénzbüntetést szabott ki, melyet meg nem fizetés esetén 15 napi elzárásra változtat át.

FELKAPTA A TŰZPISZKÁLÓ VASAT

A Mezőberényi Rendőrőrs szabálysértési előadója ugyancsak rendőri feljelentés alapján indított szabálysértési eljárást T. Lajos Mezőberény, Szénáskert u. 73. sz. alatti lakos ellen az 1968. évi I. tv. 94. §. (1) bek-be ütköző és szerint büntetendő verekedés szabálysértés elkövetése miatt, azért mert T. Lajos 1993. december 9-én 16 óra 30 perc körüli időben megjelent Mezőberényben a Vészti úton lévő italboltban. Az italboltban hősünk elmélyülten nézte a televízió műsorát, miközben iszogott. A közelében lévő játékautomatákkal több fiatal személy játszott. A játék közben hangoskodtak, amely T.-t a tv nézésben zavarta. Mivel több alkalommal felszólította őket, hogy maradjanak csendben, de ez nem vezetett

eredményre, ezért dühében felkapta a tűzpiskálót és azzal a játszadózók közé csapott. Ütése következtében Sz. I. P. 8 napon belül gyógyuló sérülést szenvedett. Az ügyben a szabálysértési előadó tárgyalás nélkül 8.000.- Ft pénzbírságot szabott ki, melyet meg nem fizetés esetén 20 napi elzárásra változtat át.

VEREKEDJÜNK TE+ÉNI

A Mezőberényi Rendőrőrs szabálysértési előadója ugyancsak rendőri feljelentés alapján indított eljárást K. János Mezőberény, Luther u. 27. sz. alatti lakos és J. Károly Mezőberény, Gárdonyi u. 20. sz. alatti lakos ellen az 1968. évi I. tv. 94. §. (1) bek-be ütköző és szerint büntetendő verekedés szabálysértés elkövetése miatt azért, mert 1994. január 15-én 01 óra körüli időben Mezőberényben a "Te+Én" bárban minden különösebb szóváltás nélkül megütötte J. Károlyt, majd meginvitálta a bár elé egy verekedésre. J. Károly a kihívásnak nem tudott ellenállni, kimentek a bár elé, ahol J. Károly egy jól irányzott ütessel a földre küldte K.-t, majd a földön fekvő emberbe több ízben belerúgott. A bántalmazás következtében mindketten könnyű sérüléseket szenvedtek. Az elkövetett szabálysértés miatt a szabálysértési előadó a megtartott tárgyalás alapján 10-10 ezer Ft pénzbírságot szabott ki, melyet meg nem fizetés esetén 20-20 napi elzárásra változtat át.

Mór-Baranyai Gábor

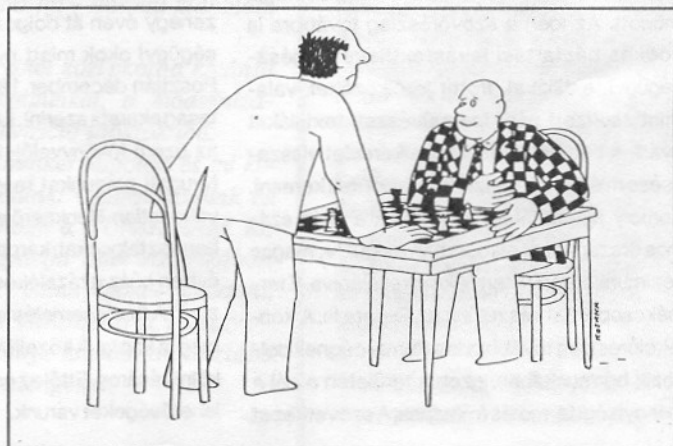
Rajzolt humor Trencsénből

Több, mint kétszázötven éve, hogy az elárvult, fölégetett, kipusztított békési tájra több hullámban érkeztek a Felvidékről szlovák telepesek. Részben ők népesítették be újra a kihalt alföldi falvakat. Így Mezőberényt, s Békéscsabát is. A szlovákok elhozták ide kultúrájukat, művészetüket, vallásukat. Mára nagy részük asszimilálódott, azonban az új és a régi szülőföld közti kapcsolat napjainkban újra létrejön. Az egykori szlovák telepesek atomkori utódjaként érkezett, ha pár hétre is, **Lubomír Kotrha**, az elmúlt év végén a békéscsabai Meseházban, január közepén pedig a mezőberényi Művelődési Központban rendeztek kiállítását műveiből "Rajzolt humor" címmel.

Kotrha 1950-ben született egy Trencsén melletti faluban. Építőipari szakközépiskolában érettségizett. Pozsonyi főiskolai tanulmányait megszakította, szabadfoglalkozású lett, a rajzolt humort műveli, valamint ír és animációs filmeket készít. Karikatúrák könyve Diagnóza ZY címmel jelent meg. Alkotásai értékes rajzgondolatok, poénjai magával ragadóak. Aki végignézte kiállítását kellemes, derűs gondolatokkal teli órát tölthetett a rajzok társaságában. Munkái értékes üzenetek az országhatáron túlról, Közép-Kelet-Európából, Szlovákiából, amelynek

sorsa évszázadok óta közös a miénkkel: minden rosszkedvűség, eluralkodó apátia ellenére megőriztük lappangó jókedvünket, élni akarásunkat. Ki úgy, hogy lerajzolja, ki úgy, hogy megrendezi, ki úgy, hogy megnézi a rajzolt humort.

-tom-

Mezőberény iparban az elmúlt húsz esztendőben az egyik legdinamikusabban fejlődő üzem a Műszaki és Vasipari Szövetkezet volt. A régi, "Népköztársaság" úti telephelyet még a hatvanas évek végén kinőtték, akkor épült a városszéli új központ. Lemezről préselt játékokat, festett fémtálcákat, fémszekerényeket gyártottak. 1992-ben új típusú szövetkezetté alakultak át, profiljuk azonban nem sokat módosult. 1993-ban az örömök mellé 70 %-os fizetésemelés/ felsorakoztak a gondok is.

Pünkösti István elnök hosszú listák között lapoz iró-dájában. Miközben helyet kínál, egy percre átmegy egy másik helyiségbe.

- Egy banki információért. - mondja. Hiába. Talán még sosem fojtotta kis országunkat ennyire a pénz, s annak hiánya. Míg várom egy per-

VASHARC

A Műszaki és Vasipari Szövetkezet megőrizte stabilitását

cig, kinn hűvös téli eső zuhog, s veri a ködös szél a sudár, szép fákat, amelyek egyidősek a kis gyárral. Elöttem az asztalon színes prospektusok: az üzem termékei. Bútorba építhető trezorok, fegyver, lőszertároló szekrények, falhoz vagy padlóhoz rögzíthető iratszékény, ülőpados öltözőszekrény.

Visszaérkezik az elnök. Faggatom anyagi helyzetükről.

- Az elmúlt évben sikerült elérnünk a pénzügyi stabilitást, ami azt jelenti, hogy a tartozás és a kintlévőség egyensúlyba került. Sajnos, a jelenkori magyar gazdaság bajjai a szövetkezetet sem kerültek el. Termékeinket javarészt nagykereskedelmi vonalon értékesítjük, ezen az

úton viszont gyakran akadózik a fizetés. Anyagot, energiát azonban muszáj vásárolni, ezért a folyamatos működés érdekében volt olyan alkalom, hogy a bérfizetést későbbre kellett halasztani. Az elmúlt év végén tartott közgyűlés azt bizonyította, hogy a dolgozók megértették a drámai helyzetet, s azt, hogy választhatnak az időleges nélkülözés vagy a munkanélküliség keserű kenyere közt.

A jelenleg mintegy száz-húsz főt foglalkoztató szövetkezet február végén dolgozik majd teljes gőzzel. Nyugati irányú szerződéseik megkötése után még munkaerőigényük is lesz. 1993-ban exportjuk az előző évi hússzorosára emelkedett. A kollektíva kemény harcot vívott és vív a

megélhetésért. Mégis sikerült talpon maradni, annak ellenére, hogy számos akadály gördült eléjük. Az elnök szerint a nehézségeket részben saját maguknak köszönhetik: a számtalanszor elmondott intelem egyre inkább érvényes: a nehezen megszerezhető és megtartható piac csak precíz, színvonalas termékekre vevő.

Az elmúlt évben nem volt olyan óra, hogy ne dolgoztak volna a "Műszakiban". Folyamatosan, három műszakban, hétvégén is folyt a termelés. Rájuk fért a pihenés. Jól esett ünnepelni, disznótorozni, pihengetni, beszélgetni otthon a családdal. Most pedig folytatódik a vasharc...

/tomka/

FELHÍVÁS!

Ha családi problémái, vagy napi gondjai vannak gyermekével, családtagjaival, szeretettel, amit egyedül nem tud megoldani, vagy életvezetési problémákat akar letisztázni, megerősítést kapni, vagy dönteni,

- lehetőségeket kínálnak
- információkat nyújtanak
- segítséget adnak

és bármikor rendelkezésre állnak a Humán Segítő Iroda dolgozói.

Érdeklődni lehet a 352-462-es telefonszámon, vagy személyesen szerda kivételével mindennap:
de.: 9-10-ig Mezei Kálmán családsegítőnél,
du.: 14-15-ig Dr. Hegyesi Péterné cs. segítőnél,
vagy a vezetőnél Szászné Sziklai Ilonánál.

Cím:
Humán Segítő Iroda
Mezőberény, Petőfi u. 27.

Publice

Kampányzaj. Egyre közelebb. Mint aki távol lakik a vasúttól, de a tiszta, fényes januári éjszakában hallja a tolató mozdonyok zörejét, úgy veszem észre nap, mint nap: elért minket a közeledő politikai megmértetés harci zaja. Még nem is figyelünk rá. Este van, jön a család, a tévé, a mikrokozmosz minden boldogsága s baja. A hétköznapi ünnepi, s az ünnepek szürkeségei fogva tartják életünket. Azonban fölfigyelünk a rádióra: egyik író-politikusunk úgy érzi, titkosszolgálati módszerekkel megfigyelik, másik ismert írónk pedig magyarázkodik, hogyan is értette sajnálkozását afölött, hogy az elmúlt kommunista rendszer nem irtotta ki gyökerestül a jobboldalt. S megjelennek a "szélkakasok", az "évelő napraforgók" közvetlen közelünkben, váratlanul. Mégsem csodálkozunk, amikor egyikük fiktív interjuban a kirekesztés durva változatát ígéri. Kampányzaj közeleg. Egyre több a neszezés, csörömpölés. Remélhetőleg lesz elég tiszta levegő és fény, hogy a fals hangokat, ámúgatásokat, az álszakállakat, álbajuszokat, átpuderezett arcokat mi, akik az úrnákhoz hívatatunk, tisztán halljuk, lássuk...

-tm-

Közhírré tétetik!

— Önkormányzati hírek —

Kedves Olvasóink!

Önkormányzatunk életében sorsfordító napokat élünk át 1994. januárjában. Lázás viták, egyeztetések, éjszakába nyúló közös gondolkodás eredményeként tűzte napirendre az ideai városi költségvetést a képviselőtestület. Valamennyien bízunk abban, hogy a tanácsrendszertől örökölt adósság tetemes részétől megszabadulva, ebben az évben fellélegezhetünk, talán több pénz jut mindenre, talán tudjuk folytatni a lemaradások felszámolását - a csatornázás, út-, járdaépítés területén - talán sikerül a megálmodott mesterségek iskoláját, vagy a német tanítóképzést elindítani. Az államok azonban csak részben válhatnak valósággá! Az 1994-es költségvetés tervezése újabb gond megoldása elé állította a testületet. A közalkalmazotti törvény

végrehajtása miatt az önkormányzatnak mintegy 32 millió forint hitelt kell felvenni, ami a pedagógusok, egészségügyi és közművelődési dolgozók kötelező béremeléséhez szükséges. A testületnek mérlegelni kellett, milyen közszolgáltatásokat kíván működtetni, és ennek alapján próbálta a szűkös pénzügyi lehetőségek mellett az egyes területek - oktatás, egészségügy, településfejlesztés, közművelődés, kommunális ellátás, szociálpolitika, stb. között a guruló forintokat elosztani. A tervezés nem zárult le, hiszen az év még hosszú, - változhatnak pénzügyi pozícióink, változik a parlament, a kormány, egy azonban nem változik, - a város él, és gondoskodni kell arról, hogy élni, fejlődni tudjon!

A fotókat Vágvölgyi Mihály készítette

Formálódó költségvetésünk

A kábeltelevízió tisztelt nézői január 28-án egyenes adásban láthatták Mezőberény város és Csárdaszállás község közös képviselőtestületének ülését, amelynek témája az 1994. évi költségvetés első tervezetének megvitatása volt. A képviselők a korábban megtárgyalt költségvetési koncepció elveinek figyelembe vétele mellett irányt szabtak a költségvetés végleges elkészítéséhez és próbálták keresni a kivezető utat a jövőt illetően.

Városunka rendszerváltást követő időszak alatt tovább fejlődött, amelynek mindannyian szívből örülünk. A városunkért érzett felelősségtudat azonban arra is kötelez bennünket, hogy ez a töretlen fejlődés megmaradjon, s e mellett olyan költség-

vetés kerüljön elfogadásra, amely biztosítja a kötelező önkormányzati feladatok elvégzését. A korábbi időszakban a kötelező közszolgáltatások egy részénél, mint a temetőfenntartás, szemétszállítás, útfelújítás, közvilágítás stb. céljaira az állami költségvetésből biztosított normatív támogatás nem lett felhasználva, mert ez az összeg biztosított fedezetet a nem kötelező, tehát önként vállalt önkormányzati feladatok működtetésére, vagy a kötelező feladatok normatíván felüli finanszírozására.

Nem kötelező közszolgáltatásunk a város tekintetében a bölcsődei ellátás, a közművelődés három intézmény keretében történő működtetése (Művelődési Központ, Könyvtár, Gyermek és Ifjúsági Szabadidős Központ), az óvodai ellátás 3-5 év között (csak 5 év feletti gyerek óvodai ellátása kötelező), zeneiskolai ellátás, középiskola és Szociális Otthon működtetése. A testület bölcs döntése szükséges ahhoz, hogy meg tudja állapítani, mely nem kötelező jellegű, de a normatív szabályozás alapján "ráfizetési" területet miként működteti vagy esetlegesen a működtetéstől eltekint.

Most, amikor a korábbi időszak terheinek nagy részétől sikerült megszabadulnunk, amikor lehetőség nyílt volna egy dinamikusabb fejlődési időszak kezdetére, a

kormány a közalkalmazotti törvény bevezetésével olyan terhet rótt ránk, amely költségvetésünket kényszerpályára terelte. A területünkön jelentkező közel 52 milliós közalkalmazotti bérnövekményből csupán 20 millió forint jelentkezik állami támogatásként ez évben számlánkon, így 32 millió Ft hitelt kell felvennünk, amelyből 20 millió forint 1996-tól kezdődően megtérül számlunkra, de a 12 milliós összeg az önkormányzati pénzeszközöket szűkíti.

A fentiekén túlmenően úgynevezett "méltányosság F" kategóriába való besorolással a közalkalmazottak bére tovább lenne növelhető, de ennek terheit úgy a jelen, mint az elkövetkező években is az önkormányzatnak kell viselnie. A javasolt 33 személy részére juttatott bér és egyéb költségvonzata megközelíti a 7 millió forintot.

Mivel a költségvetés összeállításánál a kiadások mintegy 70 millió forinttal meghaladták a bevételeket, a költségvetési tervezet első megvitatásakor nem is lehetett más cél, mint ennek az "ollónak" a zárása, vagyis mely feladatok maradhatnak el, milyen további bevételi források lehetségesek, végsősoron annak eldöntése, hogy milyen hitel felvétel mellett lehetséges a költségvetést elkészíteni.

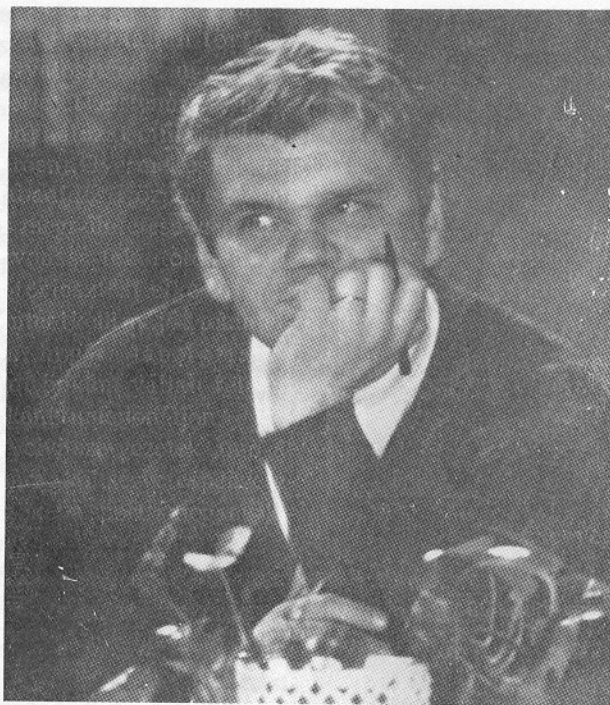
A testület a hitel felvétel maximumát 45-50 millió Ft összegben határozta meg, amely annyit jelent, hogy a közalkalmazotti törvényből fakadó 32 millió forint mellett, a többi hitel elfogadható nagyságrendű.

A jövőt érintően a testület megbízta a polgármestert, hogy terjesszen elő a kiadások csökkentése érdekében javaslatokat a piac, a strand, a kertészet, a szemétszállítás, a vágóhíd és a hatósági húsbolt vállalkozásba adásához.

Egy-két óvoda vállalkozásba adásának lehetősége is felmerült az ülésen. A polgármester felhatalmazást kapott

Közhírré tétetik!

— Önkormányzati hírek —

Dr. Zuberecz Zoltán

arra, hogy a megye polgármestereivel karöltve, a Megyei Közgyűlés fórumát felhasználva éljen előterjesztéssel törvénymódosítást kezdeményezzen az önkormányzati óvodákban 3-5 éves korú gyerekek óvodai nevelése esetében térítési díj megállapíthatósága érdekében, mert ekkor elképzelhető lenne a jelenlegi forma melletti működés is.

A bölcsődei ellátás vállalkozási formában történő megvalósítására ugyancsak kísérletet kell tenni. Az intézményhálózat működtetését illetően a Gyermekek és Ifjúsági Szabadidős Központ esetleges megszüntetése vagy összevonása tekintetében kell előterjesztést elkészíteni. Dönteni kell majd a tekintetben, hogy a táboroztatás, mint önként vállalt feladat miként funkcionáljon.

A civil szervezetek támogatására a költségvetés pénzeszközöket a sporttámogatás ki-

vételével - amely az elmúlt évi szinten lesz tervezve - nem biztosít.

Mivel a költségvetés elfogadására a lapzártát követően, a február 4-i testületi ülésen kerül sor, és a jelenlegi összeállítás csak tájékoztató jellegű lehet, a következő számban részletesebben beszámolunk annak tartalmi elemeiről.

Cservenák Pál Miklós

TISZTELT OLVASÓINK!

A képviselőtestület 1994 január 28-án - az önkormányzat életében először - a városi Kábel Tv nyilvános közvetítése mellett tartotta ülését. Szeretnénk ezután is a város egész lakosságát érintő üléseket egyenes adásban közvetíteni. Kérjük Önöket, írják meg a "Hírmondónak", igénylik-e a nyilvánosság ilyen módját, írják meg véleményüket, ami csak hasznos lehet jövőbeni munkánkhoz.

Gázvagyon felpénzen

Még az elmúlt év őszén a DÉGÁZ Szegedi Igazgatóságához az önkormányzat benyújtotta igényét, a várost megillető gázközmű vagyontárgyra. Egy jogszabály lehetővé teszi, hogy a településeken az önkormányzatok tulajdonába kerülhet, ha igazolni tudja a befizetések mértékét. Mezőbe-

rényben 1984-től indult a gázprogram, bízunk abban, hogy a lakossági közreműködés alapján 16-18 millió körüli érték kerül a tulajdonunkba.

Derült égből villámcsapásként ért bennünket az a hír, ami szerint csak a töredékét kapjuk meg a vagyonnak, mivel elődeink, a tanácsi vezetők nem adták át az elkészült gázközművet a DÉGÁZ-nak üzemeltetésre.

Mennyi ez az összeg?

Több millió forint. Mindez hanyagság és oda nem figyelés eredménye! Az önkormányzatnak pedig ekkora hitelmellett 1 millió forint isokat jelent.

Szabó Endre

Új benzinkút, gumijavító, kocsimosó épül!

A polgármester előrehaladott tárgyalásokat folytat három vállalkozóval, akik a Békési út mellett benzinkutat, kocsimosót és gumijavítót akarnak építeni.

A Faipari KTSZ mellett mintegy 1 hektár terület 250 Ft/m² vételáron történő eladásával bízta meg a testület a polgármestert.

Közhírré tétetik!

— Önkormányzati hírek —

Ultimátum a Tüdőgondozónak

Évek óta eredménytelen tárgyalásokat folytat a polgármester a Tüdőgondozóval, a kötelező tüdőszűrések időpontjáról. Panaszkodnak az öregek, mert mindig télen, a csúszós, hideg időben szervezik a tüdőszűrést. Morgolódik

lett egyből minden városházi telefon. Tüdőgondozó, Tisztiorvosi Hivatal, minden rangú orvos és hivatalnok megmozdult. Volt, aki könyörgött - ha Istent ismernek, ne szúrjanak ki velünk! Volt, aki hatalmi súlyát latba vetve követelőzött. A polgármester hajlíthatatlan maradt. Addig nem járult hozzá a januári tüdőszűréshez, míg írásba nem kapta, jövőre már nyáron települ ki Mezőberénybe a szűrést végző stáb.

Telefonról röviden

A MATÁV az előre leírtaknak megfelelően készíti az önerős telefonfejlesztés városon belüli terveit. Szinte minden héten megjelennek a szakemberek a hivatalban az egyeztetések miatt. Reméljük a tavasz beálltával a látható munkák is elindulnak. Lakosaink bizonyára szidják az

önkormányzatot a felfordulásért, hiszen az 1994-es év a földkupacok, árkok és építések éve lesz. A 47-es útépítése a Köröstarcsai úttól a Békési útig, a vele együtt megvalósuló kerékpárúttal bizonyára okoz néhány forgalmi dugót. A telefon építéssel pedig az egész várost feldúlják. Ezúton kérjük minden városunkban élő ember türelmét és megértését, hiszen ami épül az mind a mi jobb életünket szolgálja.

Privatizálják a Gyógyszertárat

A megyei Gyógyszertári Központ bejelentette, hogy a Mezőberényben lévő patika privatizálására 1994-ben sort kerítenek. Tisztáznák akarják a Gyógyszertár épületének és a gyógyszerész lakások tulajdonjogát, amit a Vagyonátadó Bizottság az önkormányzatnak adott át. A tárgyalások elkezdődtek, a tulajdonjog tisztázása azonban lehet, hogy elhúzódik.

Ingatlan értékesítések

A képviselőtestület a Tó utcában - mélyfekvésű - építési

Dr. Hantos Katalin

telkeket alakított ki a lakosság kérésére. 1994. január 28-án 50 Ft/m² vételár megállapítása mellett adott felhatalmazást a polgármesternek a telkek értékesítésére, azzal, hogy a telekalakítás és a szerződés kötés költségei a vevőket terhelik.

A város központjában, szemben a Művelődési Központ hátsó bejáratával évek óta gatzenger borítja az Eötvös u. 8. szám alatti telket. Többen szerették volna már megvenni, de a telek szélén lévő trafó áthelyezése minden érdeklődőt elriasztott. Károlyi László vállalkozó vállalta, hogy gondoskodik a trafó áthelyezéséről, így a testület felhatalmazta a polgármestert, hogy mintegy 1 millió 500 ezer forint irányáron értékesítse a telket.

Az új postaépület melletti pénzszállítás biztonságát elősegítő bekerített 78m² alapterületű, jelenleg közterületként funkcionáló terület eladása mellett döntött a testület, s felhatalmazta a polgármestert, hogy 5.000 Ft/m² egységre a szerződést kösse meg!

A szállodával szembeni, Fortuna tér sarkán lévő telek ár összegének 7900 Ft/m²-es összegét megtartva a testület

Közhírré tétetik!

— Önkormányzati hírek —

let hozzájárult ahhoz, hogy nagyobb terület kerülhessen eladásra az előszerződéshez képest, de az előszerződés időpontjától kezdődő beépítési kötelezettség előírásai mellett.

Önkormányzati rendelet módosítások

A képviselőtestület 1994. január 1-től megvonta a polgármesteri hivatal dolgozóinak ruhajuttatását és üdülési hozzájárulását, ezért módosítani kellett a köztisztviselőkre vonatkozó helyi rendeletét.

A decemberi közmeghallgatáson a piaci árusok nevében az egyik berényi lakos észrevételezte a piaci helypénzek életszerűtlen megállapítását. A képviselőtestület megvizsgálta a bejelentést és módosította rendeletét. Ezután a mézet, tejet, tejtermé-

Vállalatot 27 önkormányzat a megyével együtt továbbműködteti, míg 41 önkormányzat - közöttük Mezőberény is - nem tart igényt a Vállalat szolgáltatásaira.

Vagyonunk egy részét még 1993-ban kivontuk a vállalat-

Bálint Imre

ket, tojást árulók asztal után fizetnek 30 Ft-ot.

Módosította a testület a Vízmű Rt kezelésében lévő Mezőberény város tulajdonában lévő vízmű vagyona vonatkozó rendeletét, mivel a bevitt vagyoni érték módosult.

Egyidejűleg felhatalmazást adott a képviselőtestület a polgármesternek arra, hogy írja alá a vízmű vagyonnal kapcsolatos együttműködési és kötelezettségvállalási megállapodást.

Mit kap Mezőberény a Megyei Temetkezési Vállalattól?

A megyei alapítású tanácsai vállalatokból többé-kevésbé az átalakítás, vagy megszűntetés után a települési önkormányzatok vagyonát gyarapítja. A Megyei Temetkezési

ból, a végelszámolás során 6.115 Ft készpénz és a Békéscsabán a Bokányi utcában lévő épület értékéből tulajdoni részarány illet meg bennünket. A képviselőtestület - a nyomott ingatlanpiaci árakra való tekintettel - nem javasolja az épület eladását, hanem a Délalföldi Regionális Fejlesztési Rt-be viszi be apportként vagyonát.

Egyedi ügyek

A képviselőtestület január 28-án

- elutasította Maléth Mártonné szemétszállítási díj engedésére irányuló fellebbezését.

- ápolási díjat állapított meg Véninger Edinek.

- hozzájárult Szikoráné Pluhár Katalin lakásvásárlási kölcsön átvállalásához és

- végrehajtási jog bejegyzéséhez Burai Árpád, Rózsa F. u. 3. szám alatti ingatlanára.

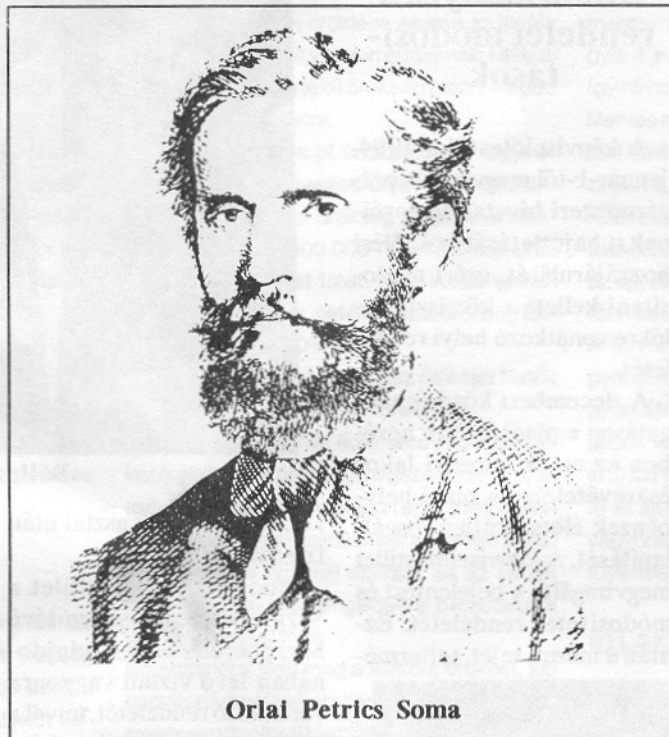
Wagner Márton

Mezőberényben, a Gyomai úton felújított polgári házat pillant meg az utazó: az elmúlt évben felavatott Orlai Petrics Soma Múzeumot. Régóta várt már a város erre az alkalomra, hiszen a szorgalmas helytörténeti kutatók, lokálpatrióták már évtizedek óta gyűjtötték a tárgyakat. A helyi kutatás különösen szívügye volt két mezőberényi pedagógus testvérnek: Hentz Teréznek és Hentz Lajosnak.

A mindenki által ismert és tisztelt tanárnő elsősorban hímzések gyűjtésével foglalkozott, míg öccse, az egykori általános iskolai igazgatóhelyettes a helytörténet és néprajz minden válfaját művelte.

Szerényen, nagy szorgalommal tevékenykedtek évtizedeken át, s munkájuk nyomán már 1973-ban összeállt egy helyi múzeumra való anyag. Kiállítás formájában be is mutatták a mezőberényi magyarok, németek, szlovákok szokásait, életét, ünnepeit és hétköznapjait. A nagyszerű helytörténeti bemutatót akkor - helyhiány miatt - le kellett bontani. Húsz évig szunnyadt a *Hentz-gyűjtemény*, várva, hogy 1993-ban

MÉLTÓ HELYE HENTZ - GYŰJTEMÉNY

Orlai Petrics Soma

újra közkinccsé válhasson. A sors úgy rendelte, sajnos, hogy a város múltjának egész életüket áldozó testvérek nem élhették meg az ünnepélyes pillanatot. Mindketten kinn nyugszanak már a temetőben. Életművük azonban tovább él a tárlókban, a paravánokon, a dossziékban, ahol kiadásra várnak még igen jelentős dolgozatok. *Hentz Teréz* és *Hentz Lajos* minden kincsét, vagyonát Mezőberényre hagyta.

Az önkormányzat egymillió forintért vásárolta meg a *Koller-házat*, s majd ugyanennyit költött felújítására. Ha belépünk a közismert, réggen messze földön ismert, az

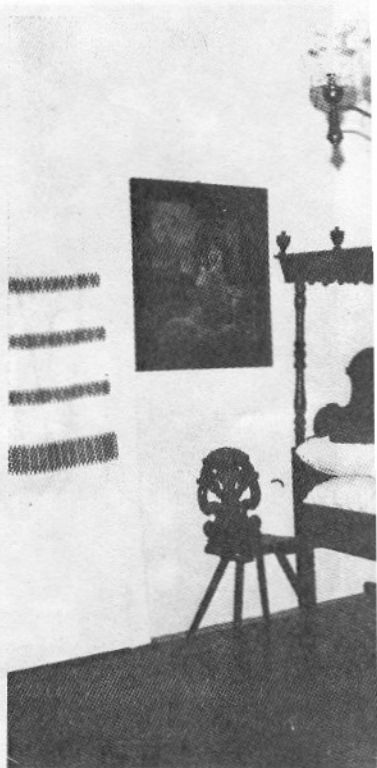
óta porig pusztult cukrászüzem portájára a szépen gondozott udvar sarkában szokatlan obeliszket pillantunk meg: azon zsidó áldozatok emlékművét, akikre eleddig az izraelita temetőben emlékeztetett ez a betontömb. Egy Amerikában élő utódjuk anyagi támogatásával került ide, "védettebb" helyre az obeliszk.

Belépünk a kiállítóterembe. A múzeumban több, mint kétezer tárgy található. Az öt helyiségből álló kiállítás bemutatató jellegű.

Az első teremben *Orlai Petrics Soma*, a múzeum névadója, Petőfi rokona három festménnyel szerepel. A vitri-

nekben Mezőberényben használatos fazekasmunkák. Származási helyük: Gömör, Mezőtúr, Hódmezővásárhely, Tiszafüred. Mellettük századfordulós ruhadarabok, valamint Orlai feltételezett karosszéke.

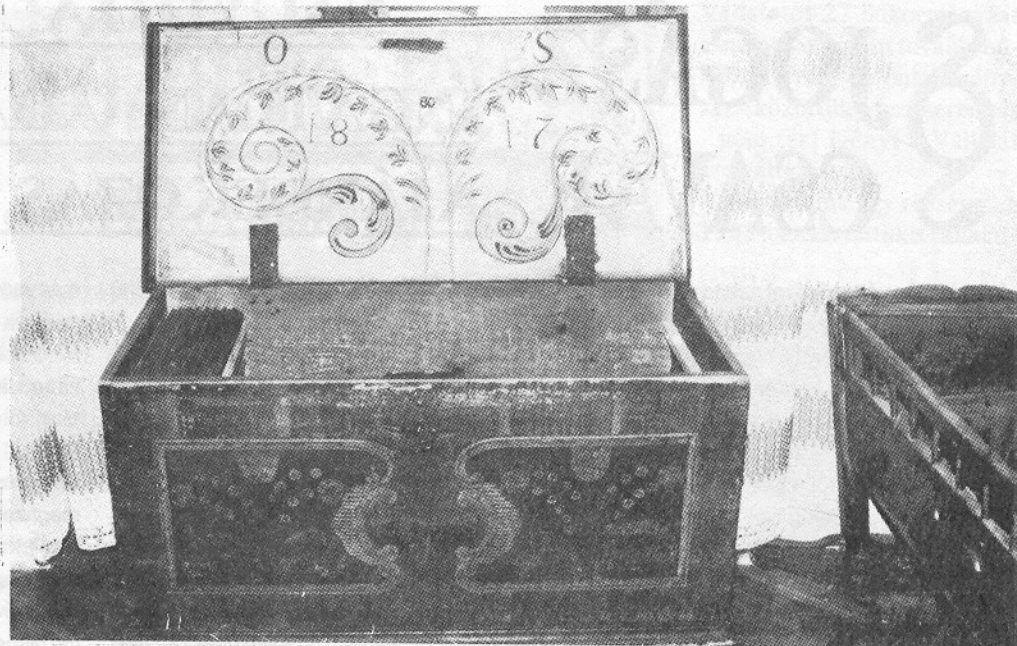
A második teremben Mezőberény kulturális élete látható a századfordulón. Az egyházi kiadványok között berényi német nyelvű könyvek. Felsorakoznak a régi iskola eszközei, az I. világháborús emlékek. Emlékeztetéseket szíven faragott, festett, gazdagon díszített székek. Egy kis beugróban Hentz Lajos gyűjteményének egy része

A MÉNY

látható, azonos elrendezésben, ahogy még életében a tanár úr is kiállította lakásában. A harmadik teremben szöttek, a szövés-fonás, tetőfedés, a pásztorélet, a háztartás eszközei, egy céhláda egyfából ácsolt láda /skrinya/ sorakoznak.

A negyedik teremben a berényi viseletből kapunk ízelítőt. Ezek közül is kiemelkednek a kakasos mintájú hímzett női ködmönök. Mellettük hímzett párnacsúcsok, hímzett vőlegényi ing, családi képek. Az ötödik teremben szembeötlik a mívesen megmunkált emeletes ágy. A másiksarokban festett saroklóca hívogat a pihenésre.

Az Orlai Múzeum most már *van*, működik. Szinte naponta kopogtatnak be újabb és újabb emlékeket hozván. A gyűjtemény gyarapszik, s lassan raktározási gondok jönnek. Őszre elkészül a *Petőfi emlékkiállítás* is, amely felidézi a költő mezőberényi kapcsolatait.

Lassan eljön a tavasz, a kirándulószezon. A Mezőberénybe látogatóknak és a helyieknek is mindenképpen érdemes eltölteni egy órát a kisváros emlékei között.

Tomka Mihály

Karácsonyfakórók

Egy hónappal az ünnep után szerteszét, amerre járok itthon és vidéken, akukák mellett örömök száraz emléke: kidobott karácsonyfák. Pedig itt él a szívünkben még a szenteste meghitt emléke, mítosza: Jászolmelegben kicsiny mécses ég. Fölsír az újszülött, s az állatok, a teremtes legkiszolgáltatottabb élőlényei közelebb húzódnak az ablakokhoz. Künn hull a hó, szikrázik a fagy csillagszórója, benn kis lámpa ég. Régi emlék: cserépbe ültetett élő fenyőfa, rajta néhány szaloncukor, egy-egy gyertya, alufóliába csomagolt dió, piros alma. Ilyen volt, valaha a hatvanas évek elején a szegényes Jézuska. Akkor még - gyermekként - úgy tudtam, az égből, a menyországból érkezik azon a hosszú létrán le-mászván, amelyet a ház végéhez támasztottak. Azóta, a materializmus "legjózanabb" éveit is magam mögött hagyva, elérve az emberélet negyedik ik-széhez régen tudom: az a legenda kegyes hazugság volt, mégis oly édes, szívet aranyozó emlék, amilyen kevés adatok meg földi futásunk során. Megmaradt belőle a tiszta hószakadás szeretete, s az élő fenyő jó illata, amely az ünnep idejére betöltötte a szobát.

Azóta is gyakran gondolok rá: miért ölnek meg annyi fát a szeretet ünnepén? Miért pusztítják Földünk tüdejét? Azért, hogy azután szemét legyen a levele-hullatott kóróból? Megölni egy csecsemőt bűn! Elpusztítani a védett állatokat, madarakat bűn! Fűre lépni tilos! Facsemetét elpusztítani szabad? Különös gondolatok születnek agyamban. Mi volna, ha lemondanánk megalomániánkról, s visszahoznánk a lassan feledésbe merülő szokást: fenyőfánk kicsiny csemete volna. Cserépbe ültetve díszítené szenteste szobánk, nehéz gyantaillattal árasztaná el lakásunkat, elegyedve a gyertya és a csillagszóró ünnepi füstjével. S ha eljönne az új esztendő, a facsemetét visszaültetnénk oda, ahová az Isten teremtetette: a termőföldre. Hadd nőjön nagyra, sudár óriássá! Fészkeljenek rajta ariadt madarak, fussanak alatta a gyámoltalan vadak. Szívünkben pedig szülessen meg a béke, a jótett, a szeretet.

T. M.

§ JOGÁSZ- CSAVAR

NAGYÍTÓ ALATT AZ INGATLAN ADÁS - VÉTEL, AJÁNDÉKOZÁS, ÖRÖKLÉS

A naptári év változásával szinte együtt jár az adó, illeték jogszabályok felülvizsgálata. Megszoktuk a politikusoktól, hogy a feneketlen álmakassza elnyeli kemény munkával megszerzett forintjainkat, félpénz röhög ránk fizetéskor a borítékban - mert a többi az adóhivatalt gyarapítja. Áhított első otthonunk megvásárlása csak percekig okoz örömet, hiszen adózott jövedelmünkől a vételár mellett újabb sarcot fizetünk az illetékhatátnak. Ha lakást cserélünk, örökölt házat eladunk jön a "mindenható" adóhivatal és tartja a markát, felszólít, letilt és árverez!

A "Jogászcavár" ezekről a kérdésekről szól. Felhívom szíves figyelmüket, mielőtt tovább olvasnák írásomat, vérnyomáscsökkentő és idegcsillapító pirulájukat vegyék bel - az írásom árt az ideges és magas vérnyomásban szenvedőknek!

1993-ban a parlament új szabályokat állapított meg az illetéktörvény módosításával. Módosították az öröklési és ajándékozási illetéket, így érdemes egy-egy hagyatéki tárgyalás, vagy ajándékozási szerződés megkötése előtt a következőket átgondolni:

a) Az öröklési illeték

Az öröklési illetéket örökösönként kell az örökség tiszta értéke után fizetni. Az örökség tiszta értékébe nem számíthatók be azok a terhek, tartozások, melyek a hagyatékot terhelik. Pl. két gyermek az elhalt szülő után megörököl egy családi házat, ennek forgalmi értéke 1.200.000 Ft. A szülő 200.000 Ft OTP kölcsöntartozása fennáll a házon. Az örökség tiszta értéke 1.000.000 Ft. Ez az összeg az illeték kiszabás és fizetés alapja.

Amennyiben törvényes és nem végrendeleti öröklésről van szó, az örökösök lakástulajdont örökölnék, ahol kedvezményes az illeték, vagyis "A" gyerek a megörökölt örökség 500.000 Ft 2,5%-át, vagyis 12.500 Ft, "B" gyerek 500.000 Ft örökség után 12.500 Ft illetéket fog fizetni.

Az egyenesági rokonok (elhalt szülője, gyermeke, házastársa, örökbefogadott mostoha ill. nevelt gyermeke, és szülő nélküli unoka) a tiszta örökség forgalmi értéke 2,5%-át fizeti, ha lakástulajdont örököl.

A nem lakásingatlan, pl. telek, zártkert, külterületi szántó vagy más ingatlan és örökség után az illeték mértéke a forgalmi érték 10%-a. Vagyis pl. az elhalt után egy gyermek örököl

600.000 Ft értékű szántót, 50.000 Ft értékű szőlőskertet, 50.000 Ft értékű betétkönyvet. Ezen örökség után, melynek értéke 700.000 Ft, az illeték 10%, vagyis 70.000 Ft.

A nem egyenesági rokonok, testvér, szülő által nevelt unoka, és nagyszülő öröklése esetén, ha az örökség lakásingatlan, az illeték összege a tiszta forgalmi érték 4%-a, vagyis 1.000.000 Ft értékű ház után pl. 40.000 Ft.

Nem lakásingatlan öröklése esetén az illeték összege az örökölt vagyon értékének 14%-a, pl. 1.000.000 Ft értékű örökség után 140.000 Ft illetéket kell fizetni.

Minden más örökös, pl. unokatestvér, nagynéni, végrendeleti nevezett örökös stb. lakásingatlan után a tiszta örökség forgalmi értékének 5%-át pl. 1.000.000 Ft értékű ház után 50.000 Ft illetéket fizet. Nem lakásingatlan öröklése esetén, az illeték a tiszta örökség forgalmi értékének 20%-a.

Kedvezmény és mentesség az öröklési illeték fizetésénél, a lakótelekekre vonatkozik.

Ha az örökös lakóház építésére alkalmas teleket örököl, és az örökség megszerzésétől számított 4 éven belül lakóházat épít, a telek után nem kell illetéket fizetni! Ekkor az illetékhatár felfüggeszti a fizetési előírást, és az épület használatbavételi engedélye bemutatása után az illetéket törli!

Kedvezmény illeti meg a kiskorú örökös, aki nagykorúvá válásától számított 2 évig pótlékmentesen fizetheti ki az öröklési illetéket. Ha a kiskorú korábban fizet, 10-70% közötti illeték-kedvezményben részesülhet.

b) Ajándékozási illeték

Az ajándékozási illetéket az örökléshez hasonlóan számolják, csak itt a kulcsok valamelyest magasabbak. Itt is kedvezményezett a lakás ajándékozása.

Gyermek, házastárs, szülő, szülő nélküli unoka részére történő ajándékozás esetén, ha az ajándék lakás, az illeték a forgalmi érték 5%-a (pl. 500.000 Ft értékű házrész ajándékozása után 25.000 Ft az illeték.)

Nem lakás, hanem egyéb vagyontárgy pl. gépkocsi ajándékozás után a forgalmi érték 10%-át kell illetékként fizetni. (pl. gyermekeknek 100.000 Ft értékű kocsi ajándékozása esetén az illeték 10.000 Ft.)

Más az illeték kulcs a testvér, unoka és nagyszülő részére történő ajándékozásnál. Ez esetben lakás után, a forgalmi érték 8%-át,

más vagyontárgy ajándékozása után a forgalmi érték 14%-át kell illetékként kifizetni.

Minden más megajándékozott az ajándékba kapott lakás értékének 10%-át, más vagyontárgy forgalmi értékének 20%-át fizeti illetékként.

Mikor mentesül a megajándékozott az illeték megfizetése alól?

A telektulajdon ajándékozására ugyanolyan mentesség vonatkozik, mint az öröklésre, vagyis 4 éven belül azon lakóházat kell építeni, így nincs illetékfizetési kötelezettség.

Mentes az illeték alól az állami és önkormányzati lakás tulajdon kezelői jogának megszerzése, ha az ingyenesen történt.

Kedvezményben részesül a külterületi szántó ajándékozása, - de zártkert nem! - ez esetben az egyébként kiszabható ajándékozási illeték felét kell fizetni!

A törvény változtatta az ún. visszerthes vagyona átruházási illetéket. (visszerthes a vagyona átruházása ha pénzt, vagy más dolgot adunk valami tulajdonjogának megszerzéséért.) Ide tartozik az adás-vétel, csere.

Itt az általános illeték mértéke, a megszerzett vagyontárgy forgalmi értékének 8%-a.

Kivételes szabályok a következők:

a) Lakásvásárlás

Az illeték mértéke és kulcsa a lakás forgalmi értékéhez kötődik. Drágább lakás után emelkedik az összeg és a kulcs is.

4 millió forint forgalmi értékű lakás vásárlása után 2% az illeték kulcs, e feletti összeg után 6%. Pl. 6 millió Ft értékű lakás után 4 millió Ft-ig 80.000 Ft + 2 millió után 12.000 Ft = 92.000 Ft az illeték.

A szociálpolitikai támogatás összege csökkeni az illeték kiszabásánál alapul vett forgalmi értéket.

Nem kell illetéket fizetni:

- Önkormányzati tulajdonú lakás vásárlójának.
- az építési telek vásárlójának, ha 4 éven belül a telken lakóházat épít.
- Állami és önkormányzati lakás kezelői jog megszerzőjének.
- Ingatlanforgalmazó cégnek. Illetéket kell fizetni a közterületen álló bódé, üzlet tulajdonjoga megszerzéséért. (8%-át a forgalmi értéknek)

Dr. Hantos Katalin

KÁRPÓTLÁSBÓL REPETÁZUNK!

Suttogott hónapokig az ország arról, hogy Sepsey megígérte, újból be lehet adni a kárpótlási kérelmeket. Az újságok is megírták már; 1 hónapot adtak azoknak, akik nem akarták vagy más ok miatt elmulasztották a törvények alapján őket megillető jog érvényesítését. A parlament még decemberben valóban törvényt alkotott, de 1994 januárjában hirdették ki az 1994. év II. számú törvényt, ami valóban egy hó-

napra 1994. február 15-március 15-ig lehetővé teszi a nem érvényesített kárpótlási igény újbóli benyújtását.

Kiélhet ezzel a joggal?

Mindazon személyek, akik az első, második és harmadik kárpótlási törvények alapján nem éltek ezzel a törvényadta jogukkal, vagyis, akiknek vagyoniát, földjét, tanyáját, cséplőgépét, stb. elvették. Azok, akiket 1939. május 1-től 1949. június 8-ig terjedő

időben alkotott jogszabályok alkalmazásával igazságtalanul kárért és akiket életüktől, szabadságuktól politikai okokból jogtalanul megfosztottak.

Kérhetik újból a kárpótlást azok, akiket a Kárpótlási Hivatal azért utasított el, mert elkésve adták be kérelmüket. Az új kérelmekre, az eredeti törvények rendelkezéseit kell alkalmazni, azzal a kivétellel, hogy földre nem lehet utalványt, csak kárpótlási jegyet

kérni. Földet árverezni csak állandó lakóhelyen lehet, máshol nem. Akit az új törvény érdekel, keresse fel a Városházán a földüggyel foglalkozó Czirbully Zoltánét, vagy a város jegyzőjét. Szívesen elmagyarázunk mindenkinek mindent, annak érdekében, hogy e rövid határidő alatt jogos igényét érvényesíteni tudja.

H. K.

Élünk és meghalunk

Meghaltak:

Pető Margit (80) Mb. Madarász u. 50,
Gottschick Mihály (71) Mb. József A. u. 9,
Plesovszki János (80) Mb. Jókai u. 72.

Házasságot kötöttek:

Kiss István Miklós Mb. József A. u. 14 és Zavada Erika Mb. Szénáskert u. 64.
Varga Gábor Márton Mb. Mátyás kir. u. 7/A és Perei Erika Mb. Vadász u. 10.

Januári keresztrefjvényünk helyes megfejtése:

Különleges ízek. Várja Önt a Tópart Vendéglő a Gyomai úton a halastó mellett

Nyeremény: 2 db kétszemélyes vacsora a Tópart Vendéglőben.

Szerencsés megfejtők:

Zámbori Mária, Mezőberény, Puskin u. 12.,
Pál Imréné, Mezőberény Kastély-köz 1. fsz. 2.

A városi népzenei vetélkedőn zongora kategóriában az alábbi eredmény született:

- I. helyezett: Kigyósi Erzsébet
- II. helyezett: Osváth Edit
- III. helyezett: Balogh Mária

HIRDETÉSEK

Igen jó állapotban lévő márványlappos biliárdasztal teljes kellekeivel eladó.

Érdeklődni a 352 - 657-es telefonszámon lehet.

Vennék jó állapotban lévő asztalos gyalupadot.

Ajánlatot a 352 - 123-as telefonszámon várok.

Nemzetközi piacutató részvénytársaság reformtáplálkozási programjához keres országos szinten munkatársakat, vállalkozókat.
Fő - melléktvékenység, INGYENES, gyors átképzés.
Jövedelem nyugat-európai szinten!
Tájékoztatás a 352-832-es telefonon.

MEGHÍVÓ

A

Mezőberényi Erdélyi Kör

1994. február 12-én

18 órakor,

a Művelődési Központban tartja

KÖZGYŰLÉSÉT

melyre tisztelettel meghívja tagjait.

Hazatérés...?

Kondul a három nagyharang csendűt a csendes éjjel lélekrajzó sóhaja szétrobbant a jégvirág, s csillagszóró szemedben meghalt a sugárzó gyertyaláng!

Temeti a haldokló világ, a viharsarki szél méla bánatát, ágba kapaszkodó barkalány hullatja könnyét a rebbenő fűzfán mert elviszi otthonát a rakoncátlanul rohanó folyó!

Kövek koppanása dobolja Fekete ajtóik csikorgása zokogja az úttalan vándor fényesre markolt botja gúnyolja a fénymagány átkos ostorát, kondul a négytemplom harangja lehull a hóvirág kalapja mert megölte csillagszóró szemed utolsó simogató sugarát!

Változások a mozgáskorlátozottak közlekedési támogatásainak rendszerében.

A 179/1993. (XII. 29.) Kormányrendelet alapján gyökeresen megváltozott a mozgáskorlátozott betegek közlekedési támogatásának elbírálása. A félreértések elkerülése végett néhány lényeges szempontra szeretném felhívni az érdekeltek figyelmét.

A törvény zárórendeletkezése (23.§.) 1. bekezdésének értelmében a mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 53/1992. (III. 2.) Korm. rendelet, valamint az azt módosító 177/1992. (XII. 30.) Korm. rendelet hatályát veszti. Ez azt jelenti, hogy az eddigi bizottságok véleményezése felülbírálandó, illetve semmisnek tekinthető. Új elbírálás szükséges, ez a háziorvos jogköre. Amennyiben a háziorvos szakvéleményével nem ért egyet a másodfokú eljárás során az Országos Egészségbiztosítási Pénztár, Országos Orvosszakértői Intézetének a lakóhely szerinti illetékes orvosi bizottságát kell megkeresni, az orvosi szakvélemény felülvizsgálata és bizottsági szakvélemény kiállítása céljából.

A zárórendeletkezés 2. bekezdése értelmében a későbbiekben megjelenő, a népjóléti miniszter által hozott utasításokat kell figyelembe venni. Mivel ez utóbbi utasítás még nem jelent meg, igen sok betegünk, aki háziorvosát ezúgyben kereste

fel, az igazolást nem kaphatta meg. Sokan sérelmezték e tény, de nem a háziorvosok jó vagy rosszindulatán múlott az orvosi szakvélemények kiadásának későbbi időpontra halasztása.

A végrehajtási utasítás megjelenését a háziorvosi rendelők előterében mindenkinek hozzáférhető helyen, azonnal jelezzük.

Az új rendelet hatálya nem terjed ki a bentlakásos intézményi ellátásban részesülőkre. (Szoc. Otthon, stb.)

E rendelet alkalmazásában:

a.) súlyos mozgáskorlátozott az a személy, aki a törvény mellékletében felsorolt betegségek következtében mozgásában tartósan és olyan mértékben korlátozott, hogy tömegközlekedési eszközök egyáltalán nem tud igénybe venni. (autóbusz, vonat, metro, stb.)

b.) mozgáskorlátozott az a személy, aki a melléklet szerinti betegségek következtében mozgásában tartósan és olyan mértékben korlátozott, hogy tömegközlekedési eszközök csak nagy nehézségek árán tud igénybe venni, illetve jelentős távolságra gyalogolni nem képes.

A súlyos mozgáskorlátozott személy közlekedési kedvezményei az alábbiak:

- személygépkocsi szerzési támogatás

- személygépkocsi átalakítási támogatás

- közlekedési támogatás:
- 6.000 Ft/év a 3-18 év közötti és a 60. évet betöltött személyek részére

- 12.000 Ft/év a 18-60 év közötti személyek részére
- parkolási engedély

A mozgáskorlátozott személy részére

- parkolási engedély

A súlyos mozgáskorlátozott, illetve mozgáskorlátozott személy közlekedési kedvezmények iránti kérelmét a lakóhelye szerinti illetékes települési önkormányzat jegyzőjéhez nyújthatja be minden év március hó 15-éig. A súlyos mozgássérültté nyilvánítt személyek a későbbiekben természetesen a fentebb felsorolt közlekedési támogatások mellett tömegközlekedési eszközökre utiköltség térítést nem kaphatnak.

Lapzártakor érkezett a hír, hogy a mozgáskorlátozottak Egyesületének Országos Szövetsége és a Népjóléti Minisztérium között a rendelet esetleges módosításáról tárgyalások folynak, így elképzelhető a törvény módosítása is.

Dr. Burján Katalin

FELHÍVÁS!

Kedves Olvasóink!

1993-ban a Hírmondóban a város polgármestere felhívást tett közzé a Laposi kertekhez vezető út építéséhez lakossági hozzájárulás befizetésére. Közel 1 millió forint érkezett eddig az önkormányzat számlájára. Az út teljes megépítésére pályázatot nyújt be az önkormányzat, így 1994-ben remény van arra, hogy elkészül.

Kérjük Önöket, amennyiben érdekükben áll az út elkészítése, szíveskedjenek azt önkéntes hozzájárulásukkal támogatni. Bármilyen összegű befizetést szívesen veszünk és megköszönünk. Csekket a Polgármesteri Hivatalban és a mezőőröknél lehet kérni.

Cservenák Pál Miklós

Szeretettel meghívjuk Önt és
Kedves családját
1994. február 26-án 18 órára
a Művelődési Központba

FARSANGI BATYUS BÁLRA

Kellemes szórakozást ígér: az élőzene, melyet
Fall Ilona a Temesvári Magyar Színház művésze és
Patay Sándor a színház zenekarvezetője szolgáltat.

Értékes tombolatárgyakat sorsolunk ki.
Szórakoztató, ügyességi, vetélkedők; bár.

Műsorvezető: Balog Zoltán
Belépődíj: felnőtteknek 100,-Ft,
gyermekeknek ingyenes!

Mindenkinek jó szórakozást kívánunk!

Mezőberényi Erdélyi Kör

Berényben a kemencéket kezdetben sövényvázal építették. Vesszőből vagy a magkender kórójából elkészítették a kemence vázát, s azt kívül-belül sárral betapasztották. "Sárkemence"-nek hívták ezeket a régi módon épített kemencéket. Egy idő-

ben - a jelen század elején - a helyi téglagyárak készítették kemencetéglaikat, amelyek ívben hajlított oszlop formájukkal igazodtak a kemence oldalának ívéhez. Fél téglánál valamivel nagyobbak voltak. Ezek azonban nem feleltek meg a célnak, mert

"nem adták ki a meleget", így - pontosan nem rögzíthető idő óta - összetört tetőfedő cserépből építették a kemencéket. Ilyen kemence építését figyelhetjük meg id. Sáli Pál hétvégi házában.

Sáli Pál kemencéje

HENTZ LAJOS 1986-OS GYŰJTÉSÉBŐL

A kemencét id. Sáli Pál - 70 éves téglagyári nyugdíjas - és fia íj. Sáli Pál - 40 éves cipőipari dolgozó - közösen építették. Az építés technikáját id. Sáli Pál az apósától tanulta el, és már több kemencét épített, ennek a munkának a specialistája.

a.) Építőanyagok

A cserépkemence építéséhez mintegy 100 db vályog, 40-50 db égetett téglák és - a tördelő ügyességétől és a kemence nagyságától függően - 200-300 db tetőfedő hazai cserép kell. Szükséges még bizonyos mennyiségű üvegcserep, amit a kemence fenekének kialakításakor a téglák közé tesznek. Kell homok és - mivel a vályogokat, téglákat, cserepeket azzal falazzák össze - szükség van jól használható agyagra, amibe apróra darált szalmát kevernek. A munka az építőanyagok előkészítésével kezdődik. A cserepeket a következőképpen tördelik: lazán tartott tenyerükbe vesznek egy darab cserepet és arra egy egész cserép élével ráütnek. Az ütés nyomán a cserép eltörik különösebb erőfeszítés nélkül. Tördelhetik úgy is, hogy az egész cserepet élével felfelé tartva kézbe veszik és a lapjára fordított cserépdarabot rácsapják. Az építéshez hozzávetőlegesen 5x5, 6x6 cm nagyságú szögletes darabok kellenek. A cserép persze nem törik ilyen szabályos darabokra, de általában 6-8 cm méretű szabálytalan trapéz alakú darabokat kapnak tördelés közben. Az összetört cserepeket nylon zsákokba rakták, s felhasználásig abban tárolták. Közvetlenül az építés megkezdése előtt meggyűrik a tapasztó sarat. Az agyagot beáztatják annyira, hogy jól kenhető puha sarat kapjanak, arra rászórják a darált szalmát és kapával vagy malterkeverővel a sarat alaposan összevágják, hogy a szalma jól eloszolják benne.

b.) Munkaeszközök

A kemence építéséhez kevés eszközt használnak. Kell kőműves kalapács a vályog és a téglák faragásához és falazáshoz, egy közönséges kalapács és vas véső ugyanarra a célra, de előveszik akkor is, amikor a cserép sarka kiáll a falból, s azt a vésővel lefaragják. Kell egy harapófogó ugyancsak a sarkok lecsúszásához vagy a cserépfülnék leválasztásához. Szükséges a "fándli" /merítőkánál, kőműves serpenyő/, amivel a sarat kézben tartják falazás közben és kell egy kőműves kanál, amivel a sarat felkenik és elsimítják. Használnak még egy fából kialakított mintázót, amivel a kemence tetején két egymás fölötti párkányt tudnak kialakítani. Ezt a kis fából faragott készséget Sáli Pál az apósától örökölte.

c.) A munkafolyamat

Az építőanyagok előkészítése után a tulajdonképpeni munka a kemence helyének kialakításával kezdődik. Ehhez csomagolópapírból kivágott sablont használnak. A sablonra egy 80 cm átmérőjű kört rajzolnak meg, meghúzták az átlóját, majd azzal párhuzamosan két érintőt a kör szélétől 20 cm hosszúságban. A sablont a papírból kivágták, és leterítették a földre olyképpen, hogy a meghosszabbított átló egybe essék a kemence szájának középvonalával. A sablon mentén a cementlapos padlón vonalat húztak, amit meghosszabbítottak a szoba faláig. A sablon két oldalvonalától kiindulva felrajzolták a falra a kemencének a fallal érintkező körvonalát. A vonal egymástól távolodva haladt 70 cm magasságig, ahol majd a kemence feneké lesz, és ott már egymástól mintegy 110 cm távolságra került. Ettől kezdve felfelé haladva a vonalak közeledtek egymáshoz és a kemence torkának /itt "garád"-nak mondták/ magasságá-

ban mintegy 64 cm-re megközelítik egymást. Ebben a magasságban a két vonalat egy vízszintessel összekötötték, ezzel jelölték meg a gádor helyét. Így tulajdonképpen felrajzolták a kemence alakját az aljától a gádor magasságáig. Ezután a vonal mentén a vakolatot mintegy 3 ujjnyi szélességben leverték, hogy a kemence és a szoba fala között kötés legyen, a kemence ne váljék el a szoba falától. A kemencét akkor tartották jó alakúnak, ha a kemence szája, a gádor és a teteje közötti távolságok 1/3, 1/3 arányúak voltak.

Mikor a kijelölési mintával elkészültek, megkezdődött a falazás. A körülhatárolt alapot vályoggal berakták. A sut /itt "kuckó"-nak mondták/ felőli oldalon tulajdonképpen a szoba faláig falaztak. Ezután lerakták a következő vályogsorokat kb. 50-55 cm magasságig. A szélső vályogokat mindig megfaragták, s így a fal felé haladva egyre szélesebb lett. Az utolsó vályogsor felrakása után hozzálátottak a kemence fenekének kialakításához.

A legfelső vályogsorra körül egy sor téglából peremet raktak. A téglákat ebben az esetben is faragták, hogy szabályos kör alakot kapjanak, és a fal felé szélesedjék. A téglaperem által körülvevett - kb. téglák magasságú részt telerakrák összetört üvegcserepekkel, majd arra homokot terítettek olyan vastagságban, hogy az üveggel együtt a lapjára fektetett téglák felső szélével egy szintben legyen.

Következő lépésként egymáshoz szorosan illesztett téglákkal kirakták a kemence fenekét. A kemence aljának lerakása után hozzákezdtek a kemence oldalának felhúzásához. Itt már tördelt cserepekkel és sárral dolgoztak. A sározást id. Sáli Pál végezte. Ifj. Sáli Pál a sárba körben haladva - cserepeket nyomott, úgy, hogy a

szélük ki ne álljon és közöttük hézag /"fuga"/ maradjon. A két szélső cserép a levert vakolat helyén a falig ért. A második cserépsor felrakása úgy történt meg, hogy a sarat mindenütt két-két cserép közé kenték és abba nyomkodták bele a következő sor cserepeit. Ezt következetesen így végezték az oldal falazásán végig. A cserépsorok közé mindig bőségesen kentek fel sarat úgy, hogy a következő sor rányomásával nemcsak a fugákba nyomódott bele a sár, hanem oldalt is kitöltődött mind belül, mind kívül. Ezt a kinyomódott sarat részben kőműves kanállal, de főképpen vizes kézzel a falazással együtt haladva elsimították, s így folyamatosan a külső és belső tapasztást is elvégezték.

Így haladt a munka egészen a gádor magasságáig. A gádort a következőképpen alakították ki: Lapos vasakat fektettek át a szemben lévő falon, és azokra sárral vastagon bekent egész cserepeket raktak három sorban, majd elsimították rajta a sarat. A gádort olyan szélesre csinálták, hogy a továbbiakban már teljes kört falazhattak kissé szűkülő körben. Így jutottak el a kemence tetejéig. Itt is lapos vasakat fektettek át a falon és ismét vastagon besározott cserepeket fektettek rá, hogy teljes kört kapjanak.

Két sort kijebb raktak a többinél, hogy két kiemelkedő párkányt kapjanak. Ezután a kemence tetejét körülkenték sárral, majd a mintázó fával körülhúzták, hogy kettős pereme legyen. Ez a kemence koronája.

A kemence három nap alatt készült el. Rövid száradás után bemeszelték és fával kis tüzet gyújtottak, hogy a száradás tökéletes legyen. Így készültek tehát a berényi cserépkemencék. Ennek a munkának egyik utolsó képviselője és specialistája id. Sáli Pál

Képek a 2. sz. Általános Iskola életéből

Az ember a mai kegyetlen világban sokszor hajlik arra, hogy "feladja". Kevés a jó hír, lépten-nyomon közönnyel, erőszakkal, korrupcióval találkozunk. Ilyenkor óhatatlanul is felvetődik a kérdés vajon az utánunk jövő generációk mivé lesznek majd felnőtt korukra. Sami a legszomorúbb, a kultúra - emberi mivoltunk egyik fő pillére - értéktelen papírpénzként a város-széli süllyesztőkbe kerül. A fiatalok füstös kocsmákban, alkoholtól kábult tekintettel merednek a játékgépek képernyőire. Hétvégeken elszabadul a "pokol" a zenés szórakozóhelyeken, s hazafelé menet az éjszakai utcákon. Jogos tehát a jövőtől való félelem.

Ezért örülünk hát közösen ennek az oldalnak, mert hirdeti: akadnak még olyan gyerekek, akik talán nem hagyják majd magukat elsodortatni az "árral", mert hirdeti, akadnak még fáklavivők.

-balogúr-

Osváth Edit, Gulyás Antal, Balog Mária, Hirják Katalin

Az iskola legjobb versmondói a 7.-8. osztályosok közül: Osváth Edit, Gulyás Antal, Balog Mária, Hirják Katalin. Közülük a Petőfi versmondóverseny városi döntőjén Osváth Edit első, Gulyás Antal harmadik helyezést ért el.

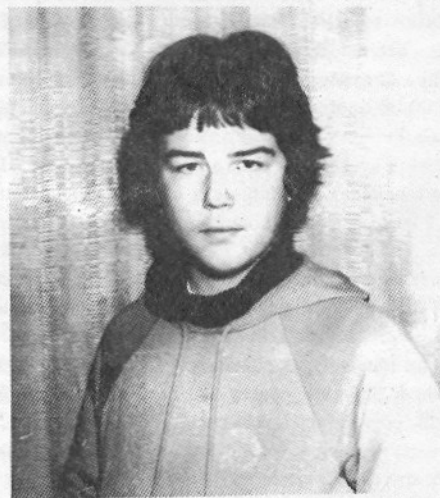
Az alsótagozatosok szavalóversenyéről a következő számban írunk.

Gulyás Tímea, Fábíán Melinda, Sáli Nikolett

Az 5.-6. osztályos kategóriában kiemelkedő versmondók: Gulyás Tímea, Fábíán Melinda és Sáli Nikolett.

Gulyás Tímea a városi fordulón 3. helyezést ért el.

Gulyás Tamás

Gulyás Tamás az iskola 7. a osztályos tanulója megyei matematika versenyen 1. helyezést ért el, ezzel jogot szerzett az országos döntőn való részvételre.

A STENCILTÓL A KÖNYVIG

Gondolt-e már Ön, aki vállalkozó, egy üzem vagy szövetkezet vezetője, esetleg magánember, gondolt-e arra, hogy milyen sokba kerül, ha egy nyomtatvány, prospektus, könyv nem a legcélszerűbb, leghatékonyabb technikával készült. Néha órákat és kilométereket utazunk azért, hogy elintézzünk egy egyszerű kis szórólapot.

Hirdetne, de nem tudja hol, vagy ha megpróbálja, a várt hatás elmarad. Pedig egy lépést sem kell tennie Mezőberényből. Elég annyi, hogy megkeres. Vállalok sokszorosítást stencilen, rotaprinten, egyszerű írógépirással vagy akár milyen különleges nyomdai betűkkel, akár színesben is.

Ön eljön, elhozza kéziratát, elmondja igényeit, s én azért dolgozom, hogy terve valóra váljon.

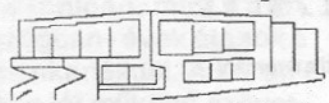
Keressen személyesen vagy telefonon, akár telefaxon:

Tomka Mihály

lap- és Könyvkiadó vállalkozó,
5650 Mezőberény, Vadász u. 4.
Telefon/fax: 66/352-068

Ne feledje: mindent vállalok a stenciltől a könyvig!

A Művelődési Központ

Programajánlata

- Február 11-én
SZÍV KÜLDI SZÍVNEK
SZÍVESEN

Valentin napi előzetes 18-20 óráig - ajándékozási ötletek

- Február 12-én 18 órakor
ERDÉLYI KÖR
KÖZGYŰLÉSE

- Február 12-én 18 órakor
SZÍNHÁZBUSZ

indul a Művelődési Központ elől; 4. bérletes előadás - Petőfi-bérlet

Arthur Miller: **ALKU.**

Dráma két részben.

- Február 12-én 20 órakor
DISCO

• Február 17-én 19 órakor
GOMBAVATÓ FŐPRÓBA
A Petőfi Sándor Gimnázium rendezvénye.

- Február 19-én 19 órakor
GOMBAVATÓ

- Február 22-én 18 órakor
BÉLYEGGGYŰJTŐK
KÖZGYŰLÉSE

- Február 25-én 20 órakor
DISCO

- Február 26-án 14 órakor
KINIZSI ÚTI ÓVODA
FARSANGJA

- Február 26-án 18 órakor
ERDÉLYI KÖR
BATYUS BÁL

- Február 27-én 18 órakor
NYUGDÍJAS BATYUS
FARSANG

CSÁVÁS FOTÓ

Gyors, pontos,
megbízható!

Várja Önt
Mezőberény, Fő út 10.
szám alatt.

Régi kép

1989-ben, amikor elindult Mezőberény első 1948 utáni lapja, rendszeres rovatként jelent meg a Kisváros hasábjain a Régi kép című rovat. Az olvasók számos, addig ismeretlen fotót küldtek a városról. Ezt a hagyományt most folytatni kívánjuk. Kérjük, aki

régi berényi fotót, városképet ábrázolót, de akár családit is tud és kíván a Hirmondó rendelkezésére bocsátani, keresse fel a mezőberényi múzeumot a Gyomai út 23. szám alatt akár személyesen, akár levélben, akár telefonon a 352-025-ös számon.

Ezt a képeslapot Gárdai Pál őrvezetőnek küldték Kassára 1943-ban.

A kultúra a legjobb reklámhordozó!

Ha reklámra van szüksége, olvassa el felhívásunkat!

Az elmúlt évi nagy sikerű Nostalgia Bálát az idén is meg kívánjuk rendezni. A rendezvényhez várjuk azon vállalkozók jelentkezését, akik szívesen áldoznak a kultúráért, ráadásul úgy, hogy ez nekik is megéri.

Mit kínálunk?

- A Petőfi Sándor Művelődési Központ ebben az évben a szponzorok segítségével létrehozott színháztermi műsorán reklámfelületet biztosít Önnek a színházteremben.

- Társastáncbemutatóval egybekötött Nostalgia Bálunkon szintén reklámhelyet biztosítunk Önnek, és a közönség előtt köszönjük meg támogatását.

- E két műsorunk szórólapjain, plakátjain megjelentetjük nevüket, emblémájukat.

- Erre a két rendezvényre szeretettel meghívjuk Önt és kedves hozzátartozóját.

Mit kérünk?

- Egyetértése esetén - a fenti szolgáltatásokért 5000 Ft-ot, melyet színháztermi műsor megszervezéséhez használunk fel.

Részletes felvilágosítás, jelentkezés a Művelődési Központ információs irodájában!

Váradl Zoltán fotója

TANÍ-TANI

/töredék József Attila nyomán/

Szó száll
és megsebez
ő áll
de
megüt emez
az ő nevét ne merd
addig a szádra venni
míg nem tudod:
csak azt lehet
tanítani
ami vonít
és úgy fáj
mint szétágyúzott táj

Rá pillantást se vess
nevét ne merd kimondani
míg nem tudod
hogyan vonít saját zokog a Vers

úgy szólj hogy hangod halkan
üsse meg szívem
s üvöltsön föl utána
megannyi dobbanás...

Tomka Mihály

KÖZÉPKORI SÖTÉTSÉG, GYERTYAFÉNY MELLETT!

Valamikor az 50-es években "Nagy Vezérünk" meghirdette a "minden házban legyen fény" mozgalmat, magyarul az országos villamosítási programot. A mai kor gyermeke hála az égnek már nem ismeri a petrós lámpát, villanyárban úszik a város, természetes mozdulattal kapcsoljuk fel a lakásban esténként a villanyt, ha alkonyodik, - azaz mostanság már nem biztos, hogy felvillan az égő...

Történt úgy az 1993-as év utolsó napjaiban, hogy éjszakai olvasásomnak egy hatalmas üvegszikrát hányó robbanás vetett véget. Szétrobbant a csillárban a villanyégő. Álmos voltam, így összeszedtem egy gyertya mellett az üveget, és aludni tértem. Másnap nyakamba vettem a várost - bár el se indultam volna - pótolni akartam a szerencsétlenül járt villanykörtém.

Aruház! Álmosan támasztja a pultot három eladó, körbejárom a műszaki részleget - nyugodtan nézelődök fél órát, senki nem kérdez, villanykörtét sem látok. Odamegyek az egyik eladóhoz, elmondom mit szeretnék, - ástás után közli, ne álmodozak 60-as, 100-as égőről, van egy pár 20-as körül, vigyem azt.

Úristen, hát Romániában vagyunk! - a 20-as égőnél csak megvakulni, de látni nem lehet! Döntök. - nem kell! - ennél a templomi gyertyám is jobban világít.

Szabadságon voltam, így bejártam a fél várost, de villanyégőt semmilyen nem kaptam.

Nosza, induljunk másfelé, autóbusz csekély 80 Ft Békéscsabára, az egyik üzletben roskadásig tele a polc égőkkel, vettem 5 db 100-as égőt, ára 64 Ft/db. Igen ám, de itt nem próbálták ki, én naiv pedig megbíztam a kereskedő és gyártó tisztességében. Hazajöttem, és kiderült az öt égőből mindössze kettő jó! - hármat kidobtam a szemétkébe.

Valaki újból a sötét középkorba kívánja visszajuttatni országunkat, a modernizáció korából az inkvizíció időszakába.

Becsapnak bennünket naponta és mi kismemberek mit tehetünk! - káromkodunk és nem hisszük el, hogy a TUNGSRAM Rt, mely az izzókat gyártja csak Amerikában tud kifogástalan villanyégőket gyártani. Talán jobb lenne visszatérni a viaszgyertyára, melynek fénye kisebb, de tisztább emberi szíveket melegengetett!

-h-

Újabb fociosztály

Tavaly ugyanebben az időszakban hirdettük a Mezőberényi Hírmondó hasábjain a labdarúgó osztály indítását az 1993/94-es tanévtől. Most ugyanezt tesszük. az előző évben sokan jelentkeztek, végül felvételi döntött el a labdarúgó osztályba bejutott tanulók névsorát.

Az idén újabb lehetőséget szeretnénk biztosítani a fiúk és lányok számára egyaránt, s egyben a labdarúgó osztály folytonosságát kívánjuk megvalósítani.

Ebben az osztályban is elsődleges szempont a tanulás!

Kiemelt helyen szerepel az idegen nyelv tanítása.

A napi rendszeres testedzést heti 3 testnevelési óra és 2 tömegsport foglalkozás biztosítja, ahol a fiúk a labdarúgás szépségével, szabályaival ismerkednek meg, a lányoknál fő helyen szerepel az általános képességek fejlesztése, játékos formában. Később sportágat választhatnak.

Tanév elején és végén a gyerekek úszásoktatásban részesülnek. Reméljük az idén is február végi felmérés dönti el a labdarúgó osztályba bejutott 25 tanuló névsorát.

**A 2. Sz. Általános Iskola
vezetősége, Mezőberény**

K9S HÍRMONDÓ

BERÉNYI JÁTEKOK

Szegény Ember...

Négyen játszottuk: Négy cédulára felírtuk Bíró, Hajdú, Szegény Ember, és Tolvaj. Ezeket a cédulákat összehajtogattuk és bedobtuk egy kalapba. Akkor mindenki húzott egy cédulát. Aki a Bírót húzta az azonnal megkérdezte, hogy Bíró uram parancsára ki a Szegény Ember? Ekkor jelentkezett az is. Kérdi tőle a Bíró, hogy mi a panasza, mije veszett el? "2 Ökröm, 4 tehenem lovam és még sok egyebem." "Hát kire gyanakszol?" "Hát a tolvajra." "Éski legyen az?" Akkor a Szegény Ember rámutatott az egyikre. Most kérdi tőle a Bíró, mi legyen a büntetése? Hát öt mennydörgős vagy tíz sima. Most, ha a Tolvajra talált mutatni, akkor sze-

rencséje volt és a kiszabott büntetést a tolvajra ráverték. Azonban ha a Hajdúra mutatott úgy Ő rá verték a büntetést. Utána kezdődött a játék újból.

Gombozás kalapba...

Ezta játékot többen is játszhatták. Letettek egy kalapot, melynek közepét begyűrték. Utána először bedobtak valamennyi gombot a kalapba. Azonban ing, vagy porcelánt nem volt szabad, mert könnyen tört. Akkor az elő megegyezés szerint megkezdődött a játék. Nagyobb gombbal amit kiűtött az az övé volt. Ha azonban a kikötött darab a kalapszélre esett, úgy az egészet kivehette. Azonban ólommal töltött gombot, és sátorlapot

sem volt szabad használni. Kezdődhetett a játék újból.

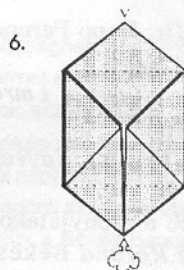
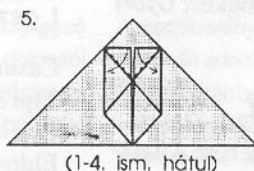
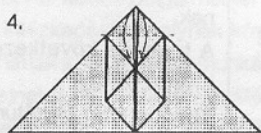
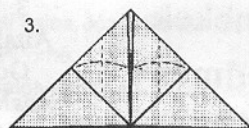
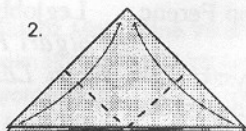
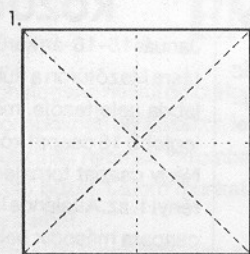
Csősz...

Ezt a játékot száraz időben az árok felett játszottuk vegyesen, fiúk és lányok. Először jött a kiolvasó: An-tan-té-nusz szó-ra-ka-té-nusz szó-ra-ka ti-ki-ta-ka ala-bala bam-busz. Ezt addig ismételtük, míg mindenki elfogyott. Aki utolsó-nak maradt, az lett a Csősz. Ő beállott az árok középebe, a többiek pedig előtte utána ugráltak keresztül az árkot, és ezt mondtuk: ilyen Csősz mellett aludni is lehet. A Csősz próbált valakit elfogni, akkor utána az lett a Csősz, és a játék ment tovább.

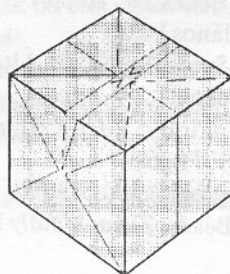
Közreadta: Borgula Pál

ORIGAMI

Fábián Zsolt rovata

"Víz bomba"
tradicionális modell

Tízek Téli Tenisztalálkozója

1985 óta minden év decemberében rendez meg a Sportcsarnok DSE Tenisz szakosztálya a Tízek Téli Tenisztalálkozója elnevezésű meghívásos férfi páros teniszversenyét.

A mezőberényi 1. sz. Általános Iskola sportcsarnokában ez évben Békéscsaba két (Előre és PENN), Gyula, Sarkad, Szarvas, Orosháza és Szeghalom teniszkлубjai és a Mezőberényi Sportcsarnok DSE Tenisz Szakosztályának versenyzői küzdöttek a megye legrangosabb, az utóbbi években egyedüli fedettpályás, téli versenyén.

A verseny fennállása óta eddig a békéscsabai Vágredi László, Kelemen Imre kétszer, a gyulai Dr. Vincze Árpád, Vincze Béla egyszer, s az

utóbbi években a Békéscsabai Előre Tenisz Klub két fiatal tehetsége *Hankó Bálint*, *Sziklai Zsolt* ötször volt versenyyőztes.

A verseny résztvevői két ötös csoportban, egymás ellen körmérkőzést, a csoportgyőztesek az első helyért, a csoportmásodikok a harmadik helyért döntőt játszottak.

A háromnapos verseny utolsó napján megduplázódott a döntők száma. Az egyik csoport utolsó körmérkőzésén a csoportmásodik helyért küzdött az addig két-két győzelmet szerzett békéscsabai PENN Klub *Svecz András*, *Hegyi István* párosa a szarvasi *Dr. Müller Ferenc*, *Bencsik Attila* pár ellen, melyet 6/4, 6/1 arányban a szarvasiak nyertek.

A második csoport utolsó körmérkőzésén a csoportelső volt a tét. A Békéscsabai Előre Tenisz Klubot képviselő *Kelemen Imre*, *Hankó Bálint* 7/6, 19/7, 7/6/7/5/ arányú győzelemmel, játszmannként a győzelemhez minimálisan szükséges két-két ponttal nyerte a mérkőzést a sarkadi *Molnár Tibor*, *Horváth Béla* kettőssel szemben. A verseny harmadik helyéért egy óra negyven percig tartó harcban a sarkadi *Molnár-Horváth* páros nyert 6/3, 4/6, 6/4 arányban a szarvasi *Dr. Müller-Bencsik* pár ellen.

1987 után másodszorra, ismét a gyulai *Dr. Vincze Árpád-Vincze Béla* lett az idei versenygyőztese, 3/6, 6/2, 6/3 arányban, egy óra 52 perces csatában győzték le a békés-

csabai *Kelemen-Hankó* békéscsabai párost. A gyulaiak mind állóképességben, mind a párosjáték győzelméhez szükséges hálójátékban felülmúlták a csabaiakat.

A verseny végeredménye:

1. *Dr. Vincze Árpád*, *Vincze Béla* Gyulai Tenisz Klub
2. *Kelemen Imre*, *Hankó Bálint* Békéscsabai Előre Tenisz Klub
3. *Molnár Tibor*, *Horváth Béla* Sarkadi Tenisz Klub
4. *Dr. Müller Ferenc*, *Bencsik Attila* Szarvasi Tenisz Klub

A győztes és helyezett versenyzőknek *Cservenák Pál Miklós* polgármester könyvjárandékokat adott át.

Szalai Barna

FOCIEREDMÉNYEK

Gyermekek végeredmény

3.-4. osztály

1. Mezőberényi 1. sz. Általános Iskola A

2. Szeghalom 1. sz. Általános Iskola

3. Békés Dr. Hepp Ferenc Általános Iskola A

Gólkirály: *Somlyai Imre* Mb. 1. A 14 gól

Legjobb kapus: *Plavec József* Mb. 1.

A Legjobb mezőnyjátékosok: *Pösze Roland* Békés, *Elek Imre* Szeghalom, *Wagner József* Mb.

5.-6. osztály

1. Szeghalom 1. sz. Általános Iskola A

2. Mezőberényi 1. sz. Általános Iskola A

3. Békés Dr. Hepp Ferenc Általános Iskola B

Gólkirály: *Benyovszki János* Mb. 1. sz. Általános Iskola 1. 10 gól

Legjobb kapus: *Patai István* Szeghalom 1.

Legjobb mezőnyjátékosok: *Baráth Péter* Szeghalom 1., *Makai Balázs* Békés, *Győri Mihály* Mb. 1.

7.-8. osztály

1. Mezőberényi 1. sz. Általános Iskola

2. Békés Dr. Hepp Ferenc Általános Iskola

3. Szeghalom 1. sz. Általános Iskola

Gólkirály: *Vári Krisztián* Mb. 1. 11 gól

Legjobb kapus: *Orbán János* Békés, *Zuba Mihály* Mb. 1.

Legjobb mezőnyjátékosok: *Polgári Ferenc* Békés, *Berczki László* Mb. 1.

Felnőttek 6. forduló

I. osztály

Casino - Csárdaszállás 3:2
Sipi SC - Dreher 4:1
Órláng - OPSH 1:0
Eldorado - Faipar 4:4
G. Szeghalom - Lima 1:0

II. osztály

Jamina - Lima Lelkes 6:0
B. Tégla - Új Hullám 4:1
MGYSC - Glória 9:1
Huszár Bor - Békés 3:0
K. TAKEV - KLADO 6:0

Henger Péter

A legjobb 16 között

Január 15-16-án került lebonyolításra Mezőtúron a fiúk mini kosárlabda selejtezője, melyen a tét a legjobb 16 csapat közé jutás volt! Négy csapat tornáján a Mezőberényi 1. sz. Általános Iskola DSE fiú csapata második helyen végzett, így jogot szerzett a középdöntőben való szereplésre, ahol az ellenfelek várhatóan Pécs, Zalaegerszeg és Szeged csapatai lesznek.

A tornán a következő eredmények születtek:

Mezőberény - Mezőtúr 84:27

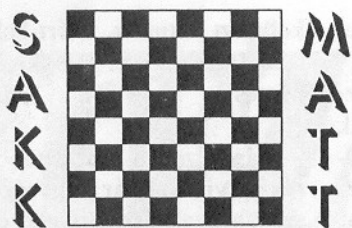
Mezőberény - Csepel 61:31

Mezőberény - Karcag 59:88

A tornán szerepeltek /zárójelben a dobott pontok/: *Bíró Cs.*, *Nagy K.* /6/, *Czikkel* /13/, *Károlyi* /21/, *Forró* /26/, *Kutas* /22/, *Horváth* /35/, *Kulcsár* /5/, *Cser* /8/, *Dillingai*, *Bíró* /30/, *Zsíros* /38/, *Nagy T.*

Edző: *Siklósi István*

Siklósi István

MEGYEI SAKK CSB.

Mezőhegyesi SE - Mezőberényi SDSE 8,5:3,5

A bajnokság negyedik fordulójában lebonyolításra kerülő mérkőzésünkön valamennyi játszmát a végig izgalmas küzdelem jellemezte. Csapatunk a játékidő első felében még jól tartotta az egyensúlyt. A játékidő második részében azonban a higgadtabb mezőhegyesiek több játszmában fölénybe kerültek és biztosan szereztek meg a csapatgyőzelmüket. Csapatunk pontszerzői: Hegedűs, Bartó, Jenei 1-1, és Hoffmann H. 0,5 pont.

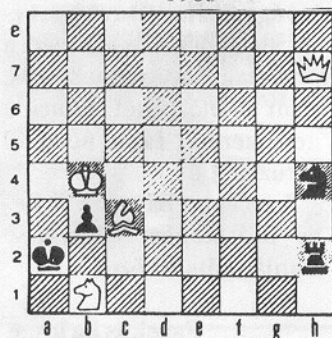
Mezőberényi SDSE - Sarkadi SE 9:3

Az ötödik fordulóban az erősen tartalékos csapatunk a nem éppen biztató előjelek ellenére is fölényes, meggyőző győzelmet ért el. Játékosaink majdnem valamennyi táblán végig előnyösebb állások után szereztek meg játszmagyőzelmüket.

Csapatunk pontszerzői: Csenger, Hegedűs, Kurucz, Bartó, Steigerwald, Gregor, Burai, Jenei 1-1, Nagy és Jozsa 0,5-0,5 pont.

4. sz. feladvány

V. Golubenko "Sachmat v SSSR" 1965

Matt 3 lépésben

Világos: Kb4, Vh7, Fc3, Hb1 / 4/

Sötét: Ha2, Bh2, Hh4, gy: b3 / 4/

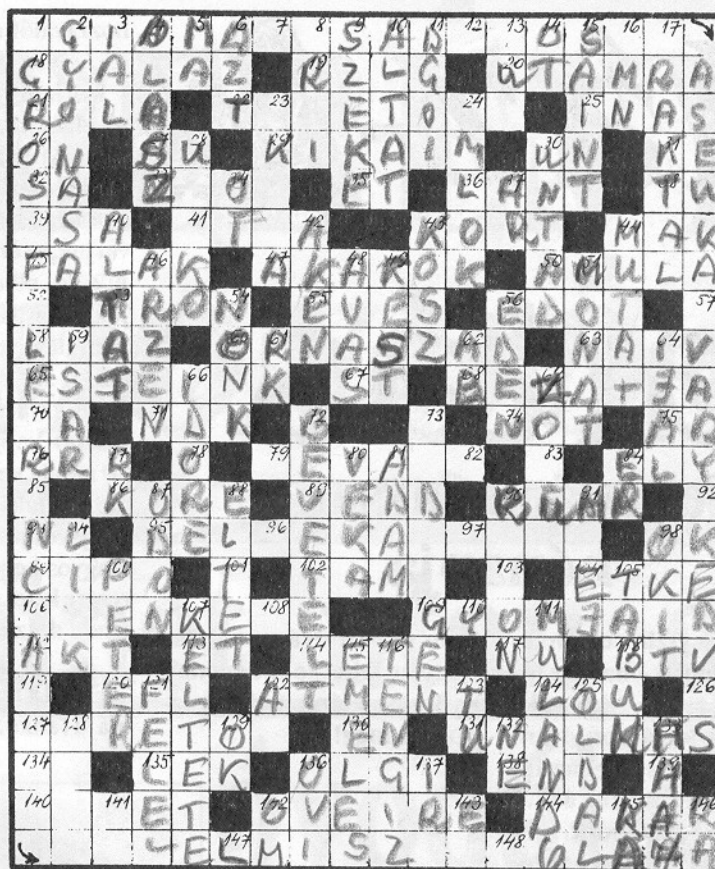
A január havi 3. sz. feladványunk megfejtése:

1. Fc4, Ke5 2. Vd5+, Kf6 3. Vg5+ és matt

1. Fc4, Kf5 2. Vf3+, Ke5 3. Vf4+ és matt

1. Fc4, Kf5, 2 Vf3+, Kg6 3. Vf7+ és matt

Szucharda Gyula

Vízszintes

18. Becsületébe gázol 19. Némán érzeleg! 20. Közlekedési területemre 21. másról 22. Nagyon sok 25. Munkácsynál ásitó 26. puha fém 27. Finn autójelzés 29. Közepes súlyegységeim 30. Megeléget 31. Kicsinyítő képző 32. Sári fele! 33. Nem fakir, de visszafele 35. Nem az 36. Pengetős hangszer 38. Török autójelzés 39. Zambiai, svéd és osztrák autójelzés 41. Európai főváros 43. Síkidomot 44. Kerti növény 45. Épületszerkezetek 47. A kezek 50. Csodálattal néz 52. Fél é! 53. Hatalmi szék 55. Tizenkét hónapos 56. Az élőlények létezési formája 57. Nitrogén 58. A Skoda családhoz tartozó billenős gépkocsimárka 60. Őrszolgálatot teljesítő hajó 63. Hiszékeny 65. Napi időszakáink 67. Sült szélek! 68. Állatokat más helyre hajít, de visszafele 70. Utcai növény 71. Térképünkön megszűnt európai állam 74. A-val avágén dal 75. Az argon vegyjele 76. Egyforma mássalhangzók 78. Személyes névmás 83. Kórház 84. Boldogulj 85. Névelő 86. Minden irányból maga mellé 89. Óvd 90. Németországnak Franciaországgal határos vidéke 92. Ausztria autójelzele 93. Holland autójelzés 95. Nem kívülről álló csoportjaink 98. Esemény előidézője 99. Lábbeli 101. Tatában található! 102. C-vel a végén a lámpa fontos része volt. 103. Méter 104. Ennivalója 106. Büntetést kimondó 109. Gazaid 112. Meztelen festmény 113. Páratlan ELTE! 114. Régebben a műtétetknél ezzel történt az altatás, de visszafele 117. Nutria kezdet! 118. Néma betevő! 119. Parkolóhely 120. Fel, de keverve 121. A túlóladra rándult 124. LOU 126. Spanyol autójelzés 127. az első helyre kerül 130. Tiltószo visszafele 131. Nem érdekesítő 134. Kicsinyítő képző 135. Albán pénznem 136. Olga becézve 138. Vége 139. Magyar autójelzés 140. Varrás felületet 142. Sajátjaira 144. Szenegál fővárosa 147. Római ötven 148. Belga autójel

Függőleges

2. Bűneinek bevallása 3. Itrium vegyjele és Albán autójelzés 4. Európai nemzet 5. Máli fele! 6. Nem ezt 7. Római egy 8. fémpénz 9. Ülőeszköz 10. Gyereket alvásra ringat 11. Kevert gödi! 12. Thaiföld autójelzése 13. Mesealak 14. Szám 15. ... Louis, híres város a Mississippi partján 16. UMN 17. Etet, itat ismert latin szóval 23. Vizenyős betegség 24. Női testrészek 28. Becézett férfinév 30. Megelégetél! 34. Görög betű 37. Arra fele! 40. Pihenésre bír 42. A boroshordó fertőtlenítésére használt sárgás anyag 43. Piszok 44. Tárgyakat részemre ismert 46. Kémiai elem 48. Régi szalonja jelzője 49. Nem akar cselekedni 51. Az ilyen jegy utazásra szolgál 54. Asszonyom 56. Ez a kert a bőség kertje 59. München folyója 61. Rák szélek! 62. Nem valódi 64. Az ünnepi vacsora szerves része 66. a sakk erre is megy 69. Gyorsan helyet változtat 72. Ezt szeretné bővíteni minden kereskedő 73. Kémiai elem 77. Mint függ. 61 80. Régi gabona úrmérték 81. Férfinév 82. Tanulóvezető 84. Kicsi vízfolyás 87. Tengeri bemélyedés 88. Dicsőít 90. Férfinév 91. Az élvezet 94. E-vel a végén nógrádi település 96. Só fele! 97. Ezen kezdet! 98. Tanít 100 Férfinév 105. Babonás tilalmam 107. Tojásból kicsiből előállít-e? 108. Félőz! 110. Ipszilon 111. az élet is ilyen 115. Magasba tartás 116. Botányairól és nagy építkezéseiről híres kazahsztáni város 121. Diák teszi az iskolában 122. Az áru értéke 123. Repülőgéptípus 125. A lap fele! 128. B-vel a közepén a térben mozog 129. személyes névmás 132. Tiltószo 133. A fejen lévő szőrzet 136. Pici gyerekek közösségi háza 137. Erre szokták feltenni a pontot 141. Kiejtett betű 142. Ötvös Mózes 143. Kiejtett mássalhangzó! 145. Kis Tamás 146. -re párja

Beküldendő a függőleges 1, vízszintes 1 és 79. Beküldési határidő: 1994. február 22. Természetesen a 24. oldalon található rejtvényszelvényt se felejtse el felragasztani!

Ház- tartás

Február a farsang hónapja

Farsang a vízkereszt napjától (január 6.) hamvazószerdáig tartó időszak, melyhez a karácsonyi ünnepkör után a leggazdagabb jelesnap szokáshagyomány kapcsolódik.

Mi sem volt természetesebb, mint hogy Mezőberény három nemzetiségű lakosságának idősebb korosztályát kezdtem faggatni farsang-ügyben. A megkérdezettek mindegyike úgy emlékezett, hogy Mezőberényben a farsang nem volt olyan nagy ünnep, mint az ország más vidékein. Az étkezési szokásokról annyit mondtak, hogy bőségesen ettek, így készültek fel az elkövetkezendő böjt időszakára. Húshagyókedden mindenki fánkot süített és azzal kínálták.

Karácsonykor még arról írtam, hogy ma már az ünnepi vagy alkalmi étrendünket sokkal inkább a pénztárcánk, mint sem eleink szokásai vagy hagyományai szerint állítjuk össze. Úgy vélem, a fánk

nem olyan drága tészta, hogy ne lehetne "hagyományörző". A jánlom, hogy tanuljuk meg!

hozzávalót már előzőleg megleghelyen tartunk!)

3 dl langyos tejjel, az élesztővel, egy kanál porcukorral, 3 kanál liszttel félsűrű kovászt készítünk. A többi porcukorral a tojássárgáját elkarvarjuk, az érett kovászhoz adjuk, jól elkeverve hozzáöntjük a langyos vajat, a lisztet és annyilangyos tejet, amennyiben a sőt felodottuk, hogy lágy, kalácsészta sűrűségű tésztát kapjunk. Fakanállal 20 percig verjük, vagy géppel dagasztjuk. A tetejét liszttel megszórjuk, letakarjuk és langyos helyen jó másfélszerecsőre kelesztjük. Utána lisztetett deszkára borítjuk.

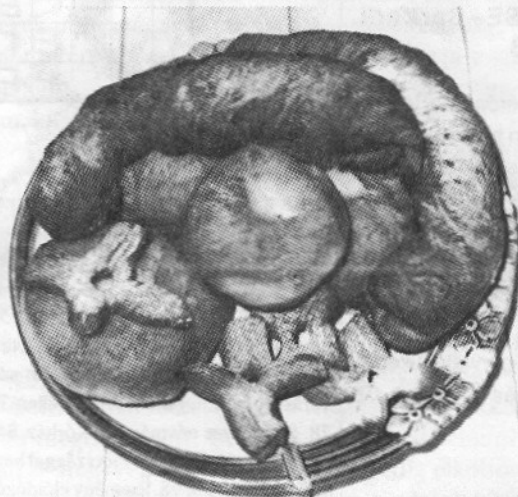
Ebből a tésztából 3féle formájú fánkot süthetünk.

kolbászt sütnénk. Ezért kolbász fánk a neve. Rendkívül izletes!

Másodszor: a tészta többi részét vizespohár nagyságú szaggatóval kiszaggatjuk, és ebből lesz a már említett szalagos fánk.

Harmadszor: a szaggatás során megmaradt "hulladékot" megtoldjuk még 1 kanál cukorral, 1 evőkanál mézzel, 1 evőkanál tejföllel, 1 evőkanál olvasztott vajjal vagy kacsasírral és 1 egész tojással.

Annyi liszttel felvesz jól kidolgozzuk és újra kelesztjük. Ezután hüvelykujnyi nudlikat vágunk belőle, melyeket jobb végétől középg a tetején, bal végétől az oldalán késsel

A fotó Kaiserné, Gizike néni konyhájában készült

Szalagos fánk

Hozzávalók:

1/2 kg liszt, 2 dkg élesztő, 5 dkg porcukor, 5 dkg vaj, 2 tojássárgája, késhegynyi só, kb. félliter tej. Zsír vagy olaj a sütéshez. (Fontos, hogy minden

Először: a kinyújtott tésztából házi szilvalekvárral megtöltünk 1-2 rudat, úgy mintha rétest töltenénk. A lekvárra egyszer hajtjuk rá a tésztát, ezután (kezdők a deszkán, haladók a levegőben) néhányszor megcsavarjuk a "rudat".

Sütéskor úgy helyezzük lábasba - körkörösén -, mintha

bevágunk. Haszétnyitjuk, kereszt alakot kapunk, közepén lyuk van. Ugyanúgy sütjük, mint az előzőeket. Ennek a neve kereszt-fánk, németül kreuzkigtje.

A receptet Bányai Mihályné - Bözsike néni - elbeszélése alapján adtam közre.

Fazekas Lajosné

MEZŐBERÉNYI HÍRMONDÓ

Közzételti lap

Szerkesztőség: Mezőberény, Fő u. 4-6,
telefon: 66/352-417

Főszerkesztő: Borgula Pálné

Tördelő szerkesztő: Balog Zoltán

Reprodukciós fotó: Csávás István

Kiadja: Mezőberény Város Önkormányzata

Felelős kiadó: Cservenák Pál Miklós
polgármester

Készült a Berény Nyomdaüzemben
1000 példányban

Cégt.: Hegyi Márton

HU ISSN 12 15-0266